БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

6-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 176 (1438)
6 СЕНТЯБРЬ ЯКШАНБА 1959 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Куйбишев области меҳнаткашларининг янги ғалабаси

КПСС XXI съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган Куйбишев области қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлат ғалла тайёрлаш планини мисли кўрилмаган қисқа муддатда, 9 августда адо этиб, давлатга пландан ташқари 15 миллион пуд ғалла сотиш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини 5 сентябрда бажардилар. Жами 54 миллион пуд дон сотилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети шу муносабат билан КПСС Куйбишев область комитетига ва область ижроия комитетига юборган табрикномаларида область колхозчиларини, совхоз ва РТС ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет комсомол ходимларини ва областнинг барча меҳнаткашларини ғалла етиштиришни ва тайёрлашни кўпайтириш соҳасида эришган муваффақиятлари билан қизғин қутлайдилар. (ТАСС).

КПСС МК ПЛЕНУМИ шарафига

Область қишлоқ хўжалик илғорлари кенгашида белгиланган тадбирларни амалга ошириб, йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказайлик!

Тошкент областининг барча колхозчилари, совхоз ишчилари, агрономия ходимлари, барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига қишлоқ хўжалик илғорларининг область кенгаши қатнашчиларининг

МАКТУБИ

Қадрли ўртоқлар!

Бу йилги йилимиз — ўзига хос йил. Ноябрь-декабрь ойларида КПСС Марказий Комитетининг Пленуми чақирилади. Пленум халқимиз ҳаёти учун ниҳоятда катта аҳамиятга эга бўлади.

Бизлар учун, Тошкент областининг партияли ва партиясиз большевиклари учун, бутун республикамиз учун КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми алоҳида аҳамиятга эгадир: бу Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳам қишлоқ хўжалик масалалари бўйича Марказий Комитетнинг декабрь (1958 йил) Пленуми ва КПСС XXI съезди қарорларининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботи эшитилади. Бу бизнинг, ҳаммамизнинг зиммамизга катта масъулият юклайди.

Ҳозирги кунда колхозчиларимиз, ишчиларимиз, қишлоқ хўжалик мутахассислари, шаҳар ва қишлоқнинг барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини давлат планларини ва социалистик мажбуриятларимизни бажариш ва ошириб бажариш билан кутиб олиш мақсадида меҳнат қилмоқдалар.

Бу йил Ватанга камида 460 минг тонна пахта етказиб бериш бизнинг вазифамиздир. Бу ҳосил далаларимизда бор. Эндиликда ҳамма гап етиштирилган ҳосилни мумкин қадар тез муддат ичида сира нобуд қилмасдан териб олиб топширишимизда қолди.

Биз пахта теримига 150.000 кишини сафарбар қилишимиз мумкин ва лозим. Теримга барча меҳнатга қобилиятли кишилар, кекса колхозчилар, қишлоқнинг бутун аҳолисини жалб қилиш, уларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш ва теримда юқори кўрсаткичларга эришишларини таъминлаш зарур.

Ҳар бир колхоз, совхоз, бўлим, трактор-далачилик ва далачилик бригадалари йиғим-теримни ўтказиш юзасидан конкрет планга эга бўлишлари, асфальтланган майдонлар, хирмонлар, тош-тарозилар, бостирмалар, сушилкалар, транспорт воситаларини тайёрлашни тезда тугаллашлари лозим.

Машина терими тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилишимиз керак. Ўтган йиллари терим техникасига ҳурматсизлик билан қаралди. Бундай аҳволга чек қўйишнинг вақти етиб келди. Биз бу йил партия ва ҳукуматимизнинг пахтачиликдаги ишларни комплекс механизациялаштириш тўғрисидаги қарорларини бажара бориб, машина терими таъминлаш юзасидан кўпгина ишларни қилдик. Терим бошлангунга қадар барча 1500 пахта териш машинаси ва мавжуд кўсак чувиш машиналари тўла ремонтдан чиқарилди. 1600 механик-ҳайдовчи махсус курсларда ўқитилиб, қайта аттестациядан ўтказилди.

Эндиликда ҳамма гап машина терими учун ажратилган далаларни тайёрлаш, 20 сентябрдан кечикмасдан дефоляцияни тугаллаш, техника ва кадрлардан унумли фойдаланиб, пахта териш агрегатлари билан 70.000 тонна пахта теришни ташкил қилишимизда қолди.

Биз барча теримчиларга мурожаат қилмоқдамиз:

— Ҳамма далага! Теримда юксак меҳнат унумдорлиги намуналарини кўрсатингиз! Ўнбешмингчи ватанпарварларнинг ҳаракатига қўшилингиз! Теримда ҳар бир минутнинг қадрига етингиз! Пахтанинг ифлосланиши ва хом терилишига йўл қўймангиз, юқори сифатли пахта териш учун курашингиз!

Биз барча пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларига мурожаат қиламиз!

— Турсуной Охуновадан ўрнак олиб, мавсумда 100-120 тонна пахта териш учун астойдил курашингиз! Терим бошлангунга қадар терим техникасининг аҳволини яна бир бор текширишдан ўтказингиз, аниқланган камчиликларни тугатингиз. Ҳар бир пахта териш машинасидан унумли фойдаланингиз!

Биз барча бригадирлар, бўлим бошлиқлари, колхоз раислари ва совхоз директорларига мурожаат қиламиз:

— Терим ишларини тўғри ташкил этингиз. Далаларни машина теримига сифатли тайёрлангиз, техниканинг бир минут ҳам бекор туриб қолишига йўл қўймангиз, теримчилар ва механик-ҳайдовчиларнинг юқори унум билан ишлашлари учун барча зарур шароитларни яратиб берингиз! Етиштирилган барча ҳосилнинг сўнгги кўраги, сўнгги граммигача териб топшириш бизнинг жанговар вазифамиздир, буни унутманг! План ва мажбурият бажарилгандан кейин ҳам терим тўхтатилмаслиги лозим.

Биз қишлоқ хўжалик мутахассисларига мурожаат қиламиз:

— Барча етиштирилган ҳосилни сира нобуд қилмай териб олиш учун курашнинг олдинги сафларида бўлингиз! Терим ишларининг сифати устидан қатъий назорат қилиб борингиз, пахтанинг хом терилиши ва ифлослантирилишига ҳеч вақт йўл қўймангиз!

Биз савдо, соғлиқни сақлаш, халқ маорифи, маданият органларига мурожаат қиламиз:

— Далада ишлаётганлар тўғрисида ҳар тарафлама ғамхўрлик қилингиз! Улар ҳеч бир нарсада камчилик сезмасинлар! Шунингдек тарбиячилар қўлида қолган барча болаларнинг яхши ғамхўрлик қилишларидан ташвиш тортмасинлар! Теримчилар, механик-ҳайдовчиларга яхши маданий-маиший хизмат кўрсатиш учун курашингиз!

Қимматли ўртоқлар!

Ҳосилнинг тақдири сизларнинг қўлингизда. Ватан, партия, халқимизга берилган ваъданинг бажарилиши фақатгина сизларга боғлиқ. **Ҳар бир звено, ҳар бир бригада, бўлим, ферма, ҳар бир колхозчи ва совхоз ишчиси, ҳар бир қишлоқ хўжалик меҳнаткаши КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини зиммага олинган мажбуриятни бажариш ва ошириб бажариш билан кутиб олишни ўзининг шон-шараф иши деб билсин.**

Биз пахта тайёрлаш давлат планини 4 ноябргача бажариш учун барча шароитларга эгамиз. Биз кенгашда 4 ноябрь куни яна шу ерда, Янгийўлда тўпланиш тўғрисида келишиб олдик. Бу кенгашда планнинг бажарилишига якун ясаймиз ва мажбуриятни бажариш, далада қолган ҳосилнинг то сўнгги кўсаги, сўнгги граммигача нобуд қилмасдан териб олишнинг конкрет йўлларини белгилаймиз.

Ҳамма пахта йиғим-теримига!

Барча ҳосилни қисқа муддатда териб олиб, давлатга топшириш учун бутун куч ва ғайратимизни сарф қилайлик, ўзбек халқининг 3 миллион 50 минг тонна пахта учун олиб бораётган курашига муносиб ҳисса қўшиб, КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини шараф билан кутиб олайлик!

Ҳосил мўл бўлди

Ленин номли колхоз Бўка районининг камқувват хўжаликларидан бири ҳисобланади. Ўтган йили колхозда ҳар гектар ердан фақат 15 центнердан пахта ҳосили етиштирилди. Бу йил колхозчилар биринчи навбатда пахта ҳосилдорлигини ошириш эвазига хўжаликни мустаҳкамлаш учун қатъий кураш бошладилар.

745 гектар ерга чигит экилиб, ҳосилдорликни 24 центнерга кўтариш планлаштирилди. Пахтакорларнинг астойдил меҳнат қилишлари сабабли анча яхши натижаларга эришилди, мўл ҳосил тўпланди. Шунинг учун колхозчилар ҳар гектар ердан 27 центнердан ҳосил топшириш юзасидан янги оширилган мажбурият олдилар.

Колхоз аъзолари мавжуд куч ва имкониятларни хомчўт қилиб кўйдилар. Маълум бўлишича, оширилган мажбуриятни тўла бажариш учун икки ой кифоя қилар экан.

Ж. СУЛТОНОВ.

1959 ЙИЛ 5 СЕНТЯБРГАЧА ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА

МАЪЛУМОТ

(Йиллик планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунлик ўсиш	Мавсум бошидан бери
Пискент	0,56	2,87
Боёвут	0,57	2,28
Оққўрғон	0,48	1,56
Гулистон	0,47	1,51
Бўка	0,35	1,35
Бекобод	0,45	1,31
Сирдарё	0,44	1,21
Чиноз	0,34	0,75
Янгийўл	0,30	0,69
Ўрта Чирчиқ	0,24	0,51
Оржоникидзе	0,33	0,48
Қуйи Чирчиқ	0,16	0,26
Юқори Чирчиқ	0,01	0,02

Ўрта Чирчиқ районидаги Сталин номли колхозда йиғим-терим кундан-кунга кучайтирилмоқда. Суратда: колхознинг биринчи бригадасида терим пайти.

М. Шевелев фотоси.

Чевар теримчиларнинг ютуғи

СИРДАРЁ, **(«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан).** Юқори ҳосилли Охунбобоев номли колхоз аъзолари бу йил 1700 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил етиштириб давлатга сотиш мажбуриятини олганлар. Колхозчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли барча майдонда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Ғўза парвариши агротехника қоидалари асосида сифатли ўтказилганлиги туфайли пахта ўтган йилдагидан 15 кун илгари очилди.

Колхозда янги ҳосилни йиғиштириб олишга пухта тайёргарлик кўрилди. Терим уюшқоқлик билан бошланди. Биринчи куни теримга 217 колхозчи қатнашди. Улар йиллик планнинг бир процентдан кўпроғи миқдорида пахта териб, пунктга топширдилар.

Колхозда ўнбешмингчи йигит-қизларнинг мусобақаси кенг авж олмоқда. Кўпмингчилар сони кундан-кунга кўпаймоқда. Чевар теримчилардан Қумри Мирзаева теримнинг биринчи куни 106 килограмм, Анор Мўминова 100 килограмм пахта терди. Теримчилар пишиб етилган пахталарни танлаб тераётирлар. Иш унуми ортаётгани туфайли ҳозир ўрта ҳисобда ҳар бир теримчи 60 килограммдан пахта термоқда.

Колхозда ҳосилни қисқа вақтда, нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш учун кураш тобора кенг қулоч ёяётир.

Область пахтакорларининг Янгийўлда бўлиб ўтган кенгашда колхоз ва совхозларнинг ҳамда РТСларнинг пахта усталари, илғор механизаторлари қатнашдилар. Суратда (чапдан): Бўка районидаги Хрушчев номли колхознинг илғор теримчиси Саодат Гулаҳмедова, Ўрта Осиё машина синаш станциясининг донгдор механизатори Валентин Тюпко ва чинозлик машҳур механизатор Турсуной Охунова ўз ишлари, тажрибалари ҳақида фикрлашмоқдалар. М. Нуриддинов фотоси.

Тез-у, тоза тер!

Кеч кириб, қош қорая бошлагандагина Саҳобат пахтазордан чиқди.

— Қани, тортиб кўринг-чи, — деди оппоқ пахталарга тўла этагини тарози устига қўяркан.

— Бугун 200 дан оширдингиз, сиздан кўп терган киши бўлмади.

Шу ерда пахта ортиш билан шуғулланиб юрган бригадир ҳам бу қизнинг ғайратига тан берди.

— Ҳисоблаб кўринг-чи, терган пахтаси ҳозиргача қанча бўпти? — деди у, Саҳобатга раҳмат айтаркан.

— Уч тоннага 500 етмайди, — дафтардан кўз узмай жавоб берди тарозибон.

— Ҳимматингизга қойилмиз, Саҳобатхон, — деди бригадир,— агар суръатни бўшаштирмасангиз, ваъдангизни байрамгача бажаришингиз турган гап.

— Ҳаракат қиламиз, — Саҳобат бригадирнинг мақтовларидан уялганиданми ердан кўзини узмай жавоб берди, — ўзимнинг ҳам ниятим шундай.

Ўнбешмингчи теримчилар ҳаракатининг ташаббускорларидан бири — Бўка районидаги Вильямс номли колхознинг аъзоси Саҳобат Деҳқонбоева теримнинг дастлабки кунлариданоқ юқори кўрсаткичларга эриша бошлади.

— Пахтазоримизга бир назар ташланг, — дейди у, — ёз бўйи қилган фидокорона меҳнатимизнинг самаралари кўрина бошлади. Кўсаклар қийғос очилмоқда. Эндиги ҳамма ишлар ана шу ҳосилни йиғиштириб давлатга топширишимизда қолди.

Саҳобат кўпчиликнинг фикрини ифода қилди. Ҳақиқатан ҳам эндиликда пахтакорнинг ҳаётида янада қизғин кунлар бошланди. Бу йил пахта эрта очилди. Ҳамма нарсани тахт қилиб қўйган хўжаликлар дастлабки кунларданоқ йиғим-теримни кучайтириб юбориб, ажойиб натижаларга эришмоқдалар. Теримнинг биринчи кунлариданоқ кўпмингкилограммчиларнинг ҳаракати кучайиб кетди. Бўка районидаги Ильич номли колхознинг комсомол аъзоси ўртоқ Ўсар Йўлдошев шу кунларда хирмонга 200 — 250 килограммдан пахта ташимоқда.

Элликцентнерчилар ҳаракатининг ташаббускори Гулистон районидаги Ленин номли колхознинг ўртоқ Ғанишер Юнусов бошлиқ бригада аъзолари ҳам областда биринчилар қатори теримни бошлаган эдилар, бу ишни кундан-кунга авж олдирмоқдалар. Колхознинг бошқа бригадаларида ҳам иш қизғин. Колхоз правлениеси машина терими учун ажратилган майдонларда ғўзаларни алоҳида парвариш қилиб, яхши натижаларга эришган эди. Теримнинг муваффақиятли ўтказилишини таъминлаш учун ҳам зарур тадбирлар амалга оширилаяпти: ғўза баргини тўкишга ҳам бу колхоз биринчилар қаторида киришди. Пискент районидаги Гулистон, Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозларининг аъзолари ҳам ўз устларига оширилган мажбуриятлар олиб, бу мажбуриятни шараф билан бажариш учун курашиб, пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўрдилар.

Лекин ҳамма хўжаликларда ҳам терим ишларига намунали тайёргарлик билан киришилди, деб айтиб бўлмайди. Бу жиҳатдан Чиноз районидаги колхозларда камчиликлар кўп. Ленин номли колхозда терим ишлари кучайтириб юборилган бўлишига қарамасдан, пахта ташиш, пунктга олиб боришда катта аҳамиятга эга бўлган йўллар ва кўприклар ҳалигача тузатилиб, ремонтдан чиқарилмаган. Машина теримига тайёргарлик соҳасидаги қилинаётган ишлар ҳам кўнгилдагидек эмас.

Янгийўл, Оржоникидзе, Ўрта Чирчиқ районларидаги баъзи бир колхозларда ҳам теримга тайёргарлик ва теримни ташкил қилишда ана шу сингари камчиликларга йўл қўйилмоқда. Бир қатор хўжаликларда машина терими учун ажратилган майдонлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бу майдонларни бегона ўтлардан тозалаб, машиналарнинг кириши-чиқиши учун жойлар ҳозирлаш ишига етарли эътибор берилмаётир. Бундай камчиликларни бартараф этишнинг вақти етиб келди.

Бу йил пахтакорларимиз областимизнинг илгариги шуҳратини тиклаш мақсадида, мамлакатга 460 минг тонна пахта етказиб бериш ниятида эрта баҳордан бошлаб меҳнат қилдилар. Натижа ёмон бўлмади, эндиликда ана шу меҳнатимизни юзага чиқарадиган вақт келди. Ҳозирги пайтда етиштирилган пахта ҳосилини тез, тоза ва чаққон териб олиб, давлатга топширишдан ҳам муҳим иш йўқ. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхоз ва совхозларида пахта йиғим-теримини оммавий равишда кучайтириб юбориш тўғрисида»ги қарорида йиғим-теримни қандай ташкил этиш, бу ишнинг қисқа муддатда ўтказилишини таъминлаш учун нималарга эътибор бериш кераклиги очиқ-ойдин кўрсатиб берилган. Бу қарорда бизнинг Тошкент области сентябрь ойида камида 180 минг тонна пахта тайёрлаши, шу жумладан 10 минг тонна пахта машинада терилиши кўрсатилган.

Колхоз ва совхоз раҳбарлари ишни партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмалари асосида ташкил қилишлари, масъулиятни чуқур ҳис қилишлари лозим. Ҳар бир хўжалик сентябрь ойида пахта териш ва давлатга топшириш юзасидан қилинадиган ишларни қатъий белгилаб, график тузиб чиқиши, графикдаги ишларнинг сўзсиз бажарилиши учун барча тадбирларни амалга ошириши зарур. Пахтаси машинада териш учун ажратилган майдонларда дефоляция ишларини юқори сифатли ўтказилиши ишнинг муваффақиятини таъминловчи тадбирлардан эканлигини эсдан чиқармайлик. Шунингдек, машина терими учун ажратилган ерларнинг қўлда териб юборилишига сира ҳам йўл қўймайлик.

Район партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари теримнинг дастлабки кунлариданоқ ишни пухта уюштиришлари, барча куч ва транспорт воситаларидан тўла фойдаланишлари, теримчилар, механик-ҳайдовчилар, пахта ташиш ва ортиш билан банд бўлган колхоз ва совхоз ишчиларининг унумли ишлаши тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиб туришлари лозим. Область қишлоқ хўжалик илғорлари кенгашида белгиланган тадбирларни амалга ошириб, мамлакатга 460 минг тонна пахта сотиш юзасидан олинган мажбуриятни байрамгача бажариш учун курашайлик. Кўпмингкилограммчи йигит ва қизларнинг сафи кенгайтирилсин.

Тез-у, тоза терайлик, ўртоқлар!

Сўнгги ахборот

4 сентябрда Москвада, М. Горький номидаги Марказий маданият ва истироҳат парки территориясида Польша Халқ Республикасининг саноат виставкаси тантанали вазиятда очилди.

Виставкани очиш маросимида Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси ва виставка фахрий комитетининг раиси ўртоқ Ю. Циранкевич, А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, А. И. Кириченко, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, А. Н. Косигин ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Польша саноат виставкасининг очилиши маросимида СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю. Циранкевичлар нутқ сўзладилар.

4 сентябрда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Польша саноат виставкасини очиш учун Москвага келган Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю. Циранкевични қабул қилди. Н. С. Хрушчев билан Ю. Циранкевич ўртасида самимий, дўстона суҳбат бўлди. Суҳбатда Польша томонидан Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети ҳузуридаги планлаштириш комиссиясининг раиси С. Ендриховский, Ташқи ишлар министри А. Рапацкий, Ташқи савдо министри В. Тромпчинский, Енгил саноат министри Э. Ставинский, ички савдо министри М. Леши ва бошқалар ҳозир бўлдилар.

Совет томонидан СССР Ташқи ишлар министри А. Громико ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Буюк Британия лейбористлар партияси раҳбарлари билан 4 сентябрда Кремлда учрашув бўлди.

Учрашув ва суҳбатда СССР Министрлар Советининг Раиси, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Н. С. Хрушчев, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Ташқи ишлар комиссияси раиси, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари М. А. Суслов, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Олий Совети депутати, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси Б. Н. Пономарев ва Буюк Британия лейбористлар партиясининг раҳбари Х. Гэйтскелл, лейбористлар партияси ижроия комитетининг хазиначиси ва аъзоси Э. Бивен, шунингдек уларга ҳамроҳ бўлган шахслар — парламент аъзоси ва лейбористлар партияси ташқи ишлар комитети раисининг ўринбосари Д. Хили ва лейбористлар партияси ижроия комитети халқаро бўлимининг секретари Д. Энналс қатнашдилар.

Шунингдек суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Совети депутати М. Б. Митин ҳам ҳозир бўлди.

Уч ярим соат давом этган суҳбат эркин ва дўстона вазиятда ўтди.

Москвадаги «Сокольники» паркида очилган америка миллий виставкаси 4 сентябрьда ёпилди. Виставка москваликлар ўртасида шуҳрат қозонди. 43 кун ичида виставкани икки миллиондан ортиқ киши келиб кўрди.

Пахта тайёрлаш планини ошириб бажариш учун курашамиз

(Область қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгашидан)

Илгари хабар берилганидек, шу йил 4 сентябрда Янгийўлда область қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Р. F. Fуломов** 1959 йил ҳосилини йиғиб-териб олишни оммавий равишда кучайтириб юбориш ҳақида доклад қилди.

Докладчи бу йилги йилимиз — ўзига хос хусусиятларга эга эканлигини алоҳида қайд қилади.

Ҳозирги кунда колхозчиларимиз, ишчиларимиз, қишлоқ хўжалик мутахассислари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, партия ва совет ходимлари КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини давлат планларини ва социалистик мажбуриятларимизни ошириб бажариш учун курашиб, бутун куч ва ғайратларини сарф қилиб меҳнат қилмоқдалар.

Бу ҳаракат Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғанишер Юнусовнинг ажойиб ватанпарварлик ташаббуси билан бошланган мўл ҳосил етиштириш йўлидаги курашда, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Турсунбой Латипов раислик қилаётган Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози аъзоларининг давлатга пахта сотиш мажбуриятларини қайта кўриб чиқиб, оширилган янги мажбурият олиш тўғрисидаги таклифлари негизида, кўп минг килограммчи 20 нафар теримчи қиз ва 20 теримчи йигитларнинг чақириқлари асосида, мавсумда 100 тонна пахта териш мажбуриятини олиб, бошқаларни ҳам шунга чақирган Чиноз районидаги Киров номли колхоз механизатори Турсуной Охунованинг мактубида ўз ифодасини топмоқда.

— Бизнинг бу йилги вазифамиз, —дейди докладчи ўртоқ Р. F. Fуломов ўз сўзида давом этиб, — севикли Ватанимизга 460 минг тонна пахта етказиб беришдан иборат. Бу ҳосил далаларимизда бор. Ҳамма гап уни қисқа муддат ичида сира нобуд қилмасдан йиғиб-териб олишимизда қолди. Бу соҳада сусткашликка, хотиржамликка йўл қўйиш хунук оқибатларга олиб келиши мумкин. Ҳозир ҳаво очиқ, кунлар ғанимат экан, ҳар соат, ҳар минутдан унумли фойдаланиб, мумкин қадар иложи борича кўп пахта териш учун ҳаракат қилайлик. Лекин теримнинг дастлабки кунлари шуни кўрсатмоқдаки, баъзи хўжаликлар ва районларда хотиржамлик ҳукм сурмоқда, фурсат бой берилмоқда. Ахир бу тўғридан-тўғри ҳосилни йўқотиш эмасми?! Биз бепарволикка, хотиржамликка сира ҳам йўл қўймаслигимиз лозим. Далаларимизда ҳосил мўл, пахта қийғос очилаяпти. Шундай экан, нега энди ҳали вақт эрта, деб қўл қовуштириб хотиржам турамиз?! Йиғим-терим ишларини кундан-кунга кучайтиришимиз лозим. Ҳозир ҳамманинг ўрни далада. Биз қандай бўлмасин йиғим-теримда 150 минг кишининг иштирок этишини таъминлашимиз лозим ва мумкин. Теримчиларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш ва теримда юқори кўрсаткичларга эришишларини таъминлаш зарур. Меҳнатга тўғридан-тўғри ҳақ тўлашни жорий қилиб, ҳар беш кунда ҳисоб-китоб қилиб туриш мақсадга мувофиқдир.

Биз терим ишларини ташкил қилар эканмиз, сентябрда мажбуриятда кўрсатилган пахтанинг ҳам деганда ярмини териб олишни кўзда тутиб иш қилишимиз лозим. Бу бизнинг жанговар вазифамиздир.

— Янгийўлда, шу ерда бўлиб ўтган кенгашлардан бирида биз ҳар бир район, ҳар бир колхоз, ҳар бир совхоз етти йилликнинг биринчи йилида юқори ҳосилдорликка эришади, деб шартлашиб олган эдик, — давом этди докладчи. — Сирдарёликлар бу масала юзасидан биринчи бўлиб ўз фикрларини билдирдилар: улар бу йил давлатга 80 минг тонна пахта топширамиз, деган қарорга келдилар. Булардан кейин гулистонликлар ҳам ўз фикрларини билдиришди, 70 минг тонна «оқ олтин» териб, топширишга сўз бердилар. Бироқ, ҳозирча бошқа районлар индамай келаяпти. Ҳалигача улар конкрет бир рақамни айтмаётирлар. Шуни унутмаслик кераккі, кўр-кўрона ишлаш ярамайди, келажакни кўзлаб, маълум бир мақсадни кўзлаб, мақсадни кўзлаганда ҳам юқори мақсадни кўзлаб иш олиб боришимиз лозим. Биз сизлар билан биргаликда шундай бир даврда яшамоқдамизки, бу даврда иш суръатимиз ниҳоятда юқори бўлиши, коммунизмнинг кенгайтирилган қурилиш программасига мос бўлиб тушиши лозим.

Пахтанинг сифати учун кураш ниҳоятда катта аҳамиятга эга. Хом пахтанинг сотиб олинишига сира ҳам йўл қўймайлик, хом пахта териш давлат манфаатига ҳам, колхозчиларга ҳам, колхозларга ҳам кони зиён эканлигини сира унутмайлик!

Докладда машина теримини ташкил қилиш, пахта териш агрегатлари билан 70 минг тонна пахта териш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун нималарга эътибор бериш кераклиги тўғрисида муфассал тўхтаб ўтилди.

Партия ва совет ташкилотларининг катта ташкилотчилик ишлари туфайли, ремонтчи ишчилар, механизаторларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли, биз бу йил теримнинг бошланишига қадар зарур техника—1500 пахта териш машинаси ва барча кўсак чувиш машиналарини ремонтдан чиқариб қўйдик. 1600 механик-ҳайдовчи қайта аттестациядан ўтказилиб, зарур тайёргарлик ишларини кўрди. Эндиликда ҳамма гап техника ва кадрлардан тўғри фойдаланишимизда қолди.

Машина теримини муваффақиятли ўтказиш учун далаларни яна бир бор ўтдан синчиклаб тозалаб чиқиш, 15—20 сентябрдан кечикмасдан ҳамма ерда дефолиация ишларини тугаллаш, ремонтдан чиқарилиб комиссиялар томонидан текширилиб қабул қилиб олинган барча машиналарни яна қайта кўрикдан ўтказиш, аниқланган камчиликларини дарҳол тугатиш, барча механик-ҳайдовчилар билан қўшимча равишда семинарлар ўтказиш, терим бошлангунга қадар ўқариқларни кўмиш, машина буриладиган жойларни, кўприклар, хирмонлар, транспорт воситалари, тошторозиларни тахт қилиб қўйиш, ҳар бир агрегат учун доимий ишловчи механик-ҳайдовчиларни белгилаш, ҳар бир бригада ва бўлимда машинада пахта териш бўйича аниқ план ва график тузиб чиқиш зарур.

Бу йил машина терими планининг барбод берилиши давлат ва партия интизомини қўпол равишда бузиш билан баравар деб баҳоланади.

Машина терими учун ажратилган майдонларда пахтани қўл билан териб юборилишига ҳеч бир йўл қўймаслик керак. Бундай номаъқулчиликка ҳозирданоқ йўл қўйилаётганлиги, хусусан «Мирзачўл» совхозида шундай қилинганлиги тўғрисида хабар олинди. Шу муносабат билан докладчи совхоз директори Бегимқулов, 1-бўлим бошлиғи Болтабоев, 2-бригада бошлиғи Саидқулов ўртоқларни қаттиқ танқид қилди.

Докладчи механизаторлар ўртасида ватанпарварлик ҳаракати кучайиб бораётганлиги тўғрисида сўзлар экан, мавсумда 100 тонна пахта териш мажбуриятини олган ва бошқаларни ҳам шунга чақирган Чиноз районидаги Киров номли колхознинг механизатори ўртоқ Турсуной Охунованинг фидокорона меҳнатини юқори баҳолайди. «ЎзССР беш йиллиги» совхозидан А. Муродов, Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозидан В. Бибаров, «Бўка» совхозидан А. Эрхонов ва бошқа ўртоқлар Турсунойдан намуна олиб меҳнат қилмоқдалар. Социалистик Ватанимизнинг оташин ватанпарвари, пахтани машинада теришнинг ғайратли ташаббускори Турсуной Охунованинг чақириғига теримда юқори кўрсаткичга эришиш, конкрет иш билан жавоб бериш ҳамма механизаторларимизнинг шон-шараф иши бўлсин.

Докладда пахта териш ва тайёрлаш ишларини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг қарорлари асосида ташкил этиб, бу ишни муваффақиятли ўтказишнинг конкрет тадбирлари кўрсатилади. Ҳар бир колхоз, совхоз, бўлим, трактор-далачилик ва далачилик бригадалари теримни ўтказиш юзасидан қатъий планга эга бўлишлари лозим. Ҳамма ерда асфальтланган майдонлар, хирмонлар, тош-торози, саройлар, сушилкалар, транспорт воситалари, бостирмаларни бекаму-кўст тахт қилиб қўйиш лозим.

Биз етиштирилган ҳосилнинг то сўнгги кўсагигача, сўнгги граммигача сира нобуд қилмасдан териб олишимиз лозим. Ҳар бир бригада, ҳар бир звено, бўлим, ферма, ҳар бир колхоз ва совхоз, ҳар бир қишлоқ хўжалиги меҳнаткаши КПСС Марказий Комитети навбатдаги Пленумини зиммага олинган мажбуриятни бажариш ва ошириб бажариш билан кутиб олишни ўзларининг шон-шараф ишлари деб билишлари лозим.

Ўтган йиллари планни бажарган хўжалик раҳбарлари хотиржамликка берилиб, ишни ўз ҳолига ташлаб юбордилар, албатта ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлиб давлат, колхоз, ва колхозчиларнинг манфаатига катта зиён етказилди. Бундай исрофгарчиликларга бу йил сира ҳам йўл қўйилиши мумкин эмас. План ва мажбуриятларнинг бажарилишидан қатъий назар, теримни давом эттириш, барча ҳосилни териб олмагунча ишни бўшаштирмаслик керак. Ишга виждонан, ватанпарварларча муносабатда бўлишнинг моҳияти ҳам шунда!

Етиштирилган ҳосилни териб олиш ва тайёрлаш ишларини ташкил этар эканмиз, шу билан бирга қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари бўйича олган мажбуриятларимизни ҳам эсдан чиқармайлик. Луб экувчи колхозлар бу йил Ватанга 1600 тонна каноп уруғи етказиб беришлари лозим. Область далаларида етиштирилган картошка, сабзавот ва қовун-тарвуз ҳосилини тўла йиғиб-териб олиш ва аҳолига етказиб бериш керак. Яқин кунлар ичида гўшт, сут, жун тайёрлаш планларини бажаришга эришиш зарур, шунингдек 500 минг тонна силос бостириш юзасидан олинган мажбуриятни ҳам адо этиш ва 10 минг гектар ерга беда экиш, чорва молларининг туёғини кўпайтириш юзасидан белгиланган планларнинг бажарилишини таъминлашимиз зарур.

Ўртоқ Fуломов олдимизда турган бу вазифаларни муваффақиятли бажаришда қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхши йўлга қўйиш ниҳоятда катта аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида гапириб, ўз сўзининг охирида шундай дейди:

— Сизлар етиштирилган ҳосилни тезда, сира нобуд қилмасдан териб олиш учун бутун куч ва ғайратларингизни сарф қиласизлар, ўзбек халқининг 3 миллион 50 минг тонна пахта учун олиб бораётган курашига муносиб ҳисса қўшиб, КПСС Марказий Комитети навбатдаги Пленумини муносиб кутиб оласизлар, деб қаттиқ ишонч билдиришга руҳсат этинглар.

Доклаҳдан кейин музокаралар бошланди. Биринчи бўлиб Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг илғор бригада бошлиғи ўртоқ **Қ. Маҳкамов** сўзлади.

— Жонажон Коммунистик партиямиз Марказий Комитетининг шу йил охирида бўладиган Пленуми,— деди у, — бригадамиз аъзоларини янги муваффақиятларга руҳлантирди. Биз Пленумни муносиб меҳнат совғаси билан кутиб олишга қарор бердик. Бу йил 120 гектар ерга чигит экиб, гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилган эдик. Донгдор бригада бошлиғи ўртоқ Ғанишер Юнусов чақириғига қўшилиб, даламизда мўл ҳосил етиштирдик. Имкониятимизни ҳисоблаб чиқдик, гектаридан 50 центнердан ҳосил топшириш учун курашаётирмиз.

Ўртоқ Маҳкамов пахтанинг таннархини камайтириш учун курашдаги тажрибаси ҳақида гапирди. Бригадада асосий ишлар механизация ёрдамида бажарилиб, бир центнер пахта етиштиришга 2—2,5 меҳнат куни сарфланган. Чигит барвақт экилиб, ғўза сифатли парвариш қилинганидан пахта эрта очилган. Бригада аъзолари йиғим-терим ишларига уюшқоқлик билан кириниб, иш суръатини кундан-кунга кучайтирмоқдалар.

— Биз, — дейди ўртоқ Маҳкамов, — машина билан 100 тонна пахта терамиз. Жонажон Ватанга бригадамиз бўйича 600 тонна пахта топшириб, йиллик планни Улуғ Октябрнинг 42 йиллик байрами арафасида бажарамиз.

Шундан сўнг минбарга Сирдарё район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Каримов** кўтарилди.

— КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига муносиб совға тайёрлаш учун курашаётган районимиз пахтакорлари,— дейди ўртоқ Каримов, — ўз имкониятларини атрофлича ҳисоблаб чиқиб, давлатга бу йил 80 минг тонна пахта топшириш юзасидан янги, оширилган мажбурият олдилар. Далаларимизда бу мажбуриятни бажаришни таъминлайдиган ҳосил бор. Вазифа — бундан буён теримни уюшқоқлик билан ўтказиб, етиштирилган ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмасдан териб олишдан иборат.

Биз партия ва ҳукуматимизнинг пахта теримини машиналаштириш тўғрисидаги топшириқларини муваффақиятли бажариш учун пухта тайёргарлик кўрмоқдамиз. 28.100 гектар ердан 9.100 гектар ернинг пахтасини машинада териб олишни планлаштирганмиз. Колхозчиларимиз, совхоз ишчилари ажратилган майдонларда ғўзаларни сифатли парвариш қилиб, яхши натижаларга эришдилар. 234 машина ва механик-ҳайдовчиларни тайёр қилиб қўйганмиз. Механик-ҳайдовчиларимиз 14.000 тонна пахта териш юзасидан олинган мажбуриятни албатта, бажарамиз, деб айтмоқдалар.

Тўғрисини айтиш керак, теримни бошлаб юборган бўлсак ҳам, ҳали бу соҳада камчиликларимиз бор, баъзи ерларда хотиржамлик кайфияти ҳукм сурмоқда. Биз бугундан бошлаб ана шундай хотиржамликнинг бўлмаслиги, ҳамма ерда теримни қизитиб юбориш, ҳар бир теримчининг кам деганда 70—80 килограммдан пахта теришини таъминлаш учун курашамиз. Шу мақсадда 12 минг кишини қандай бўлмасин, теримга сафарбар қиламиз.

Ғўзанинг баргини тўкишни сифатли ўтказиш — машина теримининг муваффақиятини таъминловчи шартлардан бири эканлигини ҳисобга олиб, бу ишни ўтказишни алоҳида контроль қилиб борамиз.

Ҳар қандай қилиб бўлса ҳам, сентябрда 45 процент пахта топшириш учун курашамиз.

— Совхозимиз беш йилдан буён пахтачилик билан шуғулланади, — дейди Бўка районидаги «Бўка» совхозининг директори ўртоқ **М. Ботиров,** — коллективимиз партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасидаги қарорларига амалий иш билан жавоб бериш учун курашмоқда.

Совхоз ишчилари етти йилликнинг биринчи йилида пахтачиликни янада ривожлантириш учун астойдил курашмоқдалар. Совхозда янги, прогрессив усул кенг жорий этилди. Бу йил пахта майдонининг 90 процентига чигит квадрат-уялаб экилган. Ғўза икки томонлама парвариш қилинди. Совхоз коллективи ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб далада мўл ҳосил етиштирилганлигини аниқлаганидан кейин етиштирилган ҳосилга нисбатан илгариги мажбурият оз эканига ишонч ҳосил қилди ва яна 1000 тонна пахта топшириш юзасидан оширилган мажбурият олди. Совхоз коллективи етиштирилган мўл ҳосилни нобуд қилмай қисқа вақтда йиғибтериб, давлатга топшириш тадбирларини кўрмоқда. Бу йил она-Ватанга 4 минг тонна пахта топшириб, 1965 йилга мўлжалланган даражага шу йилнинг ўзидаёқ эришамиз.

Ўртоқ Ботиров пахтаси машина билан териладиган ерлардаги ғўза баргларини тўкиш учун дорилаш ишлари кечикаётганини ва бунинг учун самолёт етишмаётганлигини айтди.

Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхознинг бригада бошлиғи ўртоқ **Амирхонов** ўз бригадасининг иши мисолида колхозда йиғим-теримга қандай киришилганлигини, кўпмингкилограммчи теримчиларнинг дастлабки кундаги муваффақиятларини ҳикоя қилиб берди. Бу бригадада 80 гектар ерда пахта етиштирилган. Илғорлар дастлабки кунларданоқ ғўза парваришини сифатли ташкил этиб, мўлжалдагидан анча кўп ҳосил етиштиришга муваффақ бўлганлар. Суғориш, культивация, озиқлантириш ишлари ўз вақтида агротехника қоидаларига қатъий риоя қилинган ҳолда ўтказилганлиги туфайли пахта эрта очилган. Бригада аъзолари фурсатни бой бермай, 30 августданоқ теримни кучайтириб юборганлар.

— Шу кунгача, — дейди ўртоқ Амирхонов, — йиллик планнинг 13 проценти миқдорида пахта топширдик. Ҳосилнинг мўллиги, кўсакларнинг қийғос очилаётганлигини кўрган аъзоларимиз ғайратларига-ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Ҳар бир теримчи ўртача 130—135 килограммдан пахта тераётир. Кунига 200—250 килограммдан пахта тераётган кўпмингкилограммчи чевар теримчиларимиз эса тобора суръатга-суръат қўшмоқдалар.

Биз бригадамизнинг аъзолари, звено бошлиқлари билан маслаҳатлашиб, имкониятларимизни ҳисобга олиб, планни қачон бажариш мумкинлиги тўғрисида фикрлашдик. Кўпчилик ҳосилимиз етарли, агар суръатни бўшаштирмасак, очилган пахтанинг сира нобуд қилинишига йўл қўймасдан пешма-пеш териб борсак, планни 20 сентябргача, ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта топшириш юзасидан олган мажбуриятимизни эса октябрнинг бошларида бажаришимиз мумкин, деб айтди. Сўзимиз қатъий, ваъдамизнинг уддасидан чиқиш учун бутун куч ва ғайратимизни сарфлаймиз.

Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ **Т. Латипов** ўз хўжалигида йиғим-терим қандай ташкил қилинганлиги ҳақида сўзлади.

Йирик хўжаликнинг аъзолари мўл ҳосил учун ҳар қачонгидан ҳам ғайрат билан ишлаб, катта майдонларда мажбуриятни ошириб бажарадиган даражада мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлганлар. Колхоз КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига мусобақага қўшилиб, гўшт, сут, тухум, жун ва чорва молларининг барча турлари бўйича йиллик планни муддатидан илгари бажарган. Чорва қишловига ҳам намунали тайёргарлик кўрилди. Етарли миқдорда ем-хашак тайёрланиб, пландан ошириб силос бостирилди.

Колхозда пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш учун зарур ташкилий ишлар амалга оширилган. Барча меҳнатга қобилиятли колхозчилар рўйхатга олинган. Хўжаликлар мавсумда ўз оилалари билан 5—10—15 тонна ва бундан ҳам кўп пахта териб бериш юзасидан аниқ мажбурият олганлар. Ҳозирги кунда рўйхатга олинган 825 ўрнига теримнинг биринчи кунидаёқ 922 киши пахта теримига қатнашди. Меҳнат тўғри уюштирилаётганлиги туфайли ҳар бир теримчи ўрта ҳисобда 88 килограммдан пахта тераяпти. Ўртоқ С. Орипов бошлиқ бригада аъзолари терим суръатини тобора кучайтириб олдинда бормоқдалар. Бу бригаданинг ҳар бир теримчиси ўрта ҳисобда 137 килограммдан пахта териб, ҳозирнинг ўзидаёқ йиллик план 8 процент адо этилди. Бригада йиллик пахта тайёрлаш планини 10 октябрга бажариш учун курашаётир.

Сангилов бошлиқ бригада аъзолари ҳам планни 11 октябргача бажариш учун мусобақалашмоқдалар. Тоғаев, Эшбеков, Донаев ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳам пахта терими суръатини кучайтираётирлар.

— Колхозимиз аъзолари,— дейди ўртоқ Латипов, — дастлаб 7 минг тонна пахта топшириш юзасидан ўз устларига мажбурият олган эдилар. Биз етиштирилган ҳосилни ҳисоблаб кўрдик. Аввалги мажбуриятимиз колхозда етиштирилган ҳосилга нисбатан оз экани маълум бўлди. Биз маслаҳатлашиб, она-Ватанга қўшимча равишда 3 минг тонна, ҳаммаси бўлиб 10 минг тонна пахта етказиб беришга қатъий қарор қилдик. Шу билан бирга областдаги 43 колхозни ҳам биз билан мусобақалашишга чақирдик. Кўпчилик колхозлар чақириқни қабул қилди. Бу тўғрида хатлар келиб турибди. Биз давлатга 6 минг тонна пахта топшириш ҳақидаги планни 15 октябрда, социалистик мажбуриятимизни эса 7 ноябрда тўла адо этамиз. Бунинг учун бизда куч етарли, ҳосил мўл, имкониятимиз катта.

Сўз Чиноз районидаги Сталин номли колхознинг моҳир механизатори, трактор-далачилик звеносининг бошлиғи ўртоқ **Эргаш Райимқуловга** берилади. Райимқулов ўз ишлари ҳақида гапиришдан олдин, колхозда машина теримига тайёргарлик қандай бораётганлиги тўғрисида сўзлаб берди.

— Бизда бу йил 550 гектар ернинг ҳосилини машинада териш планлаштирилган, — дейди Райимқулов. — Пахтакорлар бу соҳадаги топшириқнинг сўзсиз бажарилиши учун курашиб, анчагина иш қилдилар. Машина терими учун ажратилган далаларда ғўзаларнинг алоҳида парвариш қилинишини кузатиб боришда мен ҳам вақти-вақти билан ёрдам бериб турдим. Натижа ёмон бўлмади. Энди ана шу ерлардан камида 1100 тонна пахта териб олишимиз керак. Механизаторларимиз бу ишнинг уддасидан чиқамиз, деб айтмоқдалар. 5 сентябрдан бошлаб ғўза баргини тўкиш ишларига киришамиз. 13 сентябрдан эса теримга тушишни мўлжаллаб турибмиз. Бунинг учун 15 машина тахт қилиб қўйилган.

Менинг ўзимга келганда, бу йил 40 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдаман. Бизнинг звенода 5 киши ишлайди, ишни тюпкочасига ташкил этиб, асосий ишларни механизация ёрдамида бажариб, оз меҳнат сарф қилиб, мўл ҳосил етиштириш учун курашдик. Етиштирилган ҳосилни асосан машина ёрдамида териб оламиз.

— Районимиздаги Киров номли колхознинг механизатори Турсуной Охунова мени мусобақага чақирган эди, — дейди Эргаш Райимқулов, ўз сўзида давом этиб.—Мен унинг чақириғини қабул қилиб, мавсумда ўз агрегатим билан 105 тонна пахта теришга сўз бердим. Бугун область қишлоқ хўжалиги илғорлари кенгашида ҳам яна шу ваъдамни такрорлайман: сўзим чин. Ҳар қандай қилиб бўлса ҳам, бу мажбуриятимни бажаришга, Турсунойдан орқада қолмасликка ҳаракат қиламан.

— Мен, — деди музокарада сўзга чиққан Бўка районидаги Вильямс номли колхознинг кўпминг килограммчи теримчиси ўртоқ **С. Деҳқонбоева,** — ўтган йили мавсумда 20 тонна пахта терган эдим. Бу йил эса 30 тонна пахта теришга аҳд қилганман.

Шуни айтишим кераккі, — дейди моҳир теримчи, — кўп пахта теришнинг ҳеч қандай сири йўқ. Фақат чаққонлик билан ишлаш керак. Ишга барвақт чиқиш, ҳар бир минутдан унумли фойдаланиш муваффақиятнинг гаровидир. Деҳқонбоева райондаги Хрушчев номли колхознинг донгдор теримчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедовани социалистик мусобақага чақиради.

Кенгаш қатнашчилари Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ **Ҳамроқул Турсунқулов**нинг гапларини қизиқиб тингладилар. Ҳамроқул ака ўтган йилги аччиқ сабоқлар, ғўза парвариши, пахта йиғим-терими даврида йўл қўйилган камчиликлар тўғрисида гапирди. Эндиликда мамлакатимизда етти йилликнинг биринчи йили топшириқларини ортиғи билан бажариш учун кураш қизитиб юборилган бу йилги шароитда Тошкент область пахтакорлари ўзларининг илгариги шуҳратларини тиклаш учун ғайрат қилишлари лозим.

— Бизнинг колхозда 1640 гектар ерда ғўза ўстирилди. Колхозчиларимиз, механизаторларимиз табиий қийинчиликларни матонат билан енгиб, анча иш қилдилар. Тўрт марта дўл урганига қарамай, қайта чигит экиш ишларини яхши ўтказиб, мўл ҳосил тўплашга эришдик. Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози аъзолари чақириғига қўшилиб, илгариги мажбуриятимизда кўрсатилган 4470 тонна ўрнига 5.000 тонна пахта топшириш мажбуриятини оламиз.

Сўнгра Ҳамроқул ака йиғим-теримни кучайтириш билан бирга, ёш ғўзаларни парвариш қилишни ҳам давом эттириш тўғрисида гапирди.

— Ҳозирги гул 45-50 кундан кейин пахта бўлади, — деди у.— Сентябрь энг улуғ ҳосил ойи, деҳқон бунинг қадрига етиши керак. Менинг маслаҳатим шуки, ҳозирги кунларда ҳам ишни ғоят уюшқоқлик ва эҳтиётлик билан ташкил этиб, айрим ерларда ғўза парваришини давом эттиришимиз лозим. Бўлмаса, бир қисм ҳосилни йўқотамиз. Докладчи ўртоқ Fуломов жуда ҳақ гапни айтди. Сизот сувлари чуқур, ери анча юза бўлган жойларда суғоришни давом эттириш мумкин.

Колхозимиз аъзолари етиштирилган ҳосилни сира нобуд қилмасдан, мумкин қадар ўз кучлари билан териб олиш учун курашадилар, — деди Ҳамроқул ака ўз сўзининг охирида. Йўлбарс изидан, йигит сўзидан қайтмайди деган мақол бор. Биз бу йил албатта мажбуриятимизни шараф билан бажарамиз.

Эллик центнерчилар ҳаракатининг ташаббускори, Гулистон районидаги Ленин номли колхоз трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи **Ғанишер Юнусов** ҳам сўзга чиқди.

— Мен шу ерда, шу минбардан туриб учинчи марта гапираяпман,— дейди у. — Аввалги кенгашларимизда чигит экиш, ягана, чопиқ, сув тўғрисида гапиришган эдик. Ҳозир эса хирмоннинг тепасига торози борган, теримчилар қоп-қанор, этак билан таъминланган пайт. Йил бўйи тер тўкиб қилган меҳнатимиз зойи кетмади, далаларимизда ҳосил мўл бўлди. Энди юзим ёруғ бўлсин, планим тўлсин деган деҳқон, бригадир фурсатни бой бермасин, қимирлаган жон теримга сафарбар қилинсин.

Пахта терими — умумхалқ иши. Шунинг учун колхоз, қишлоғида яшовчи ҳар бир киши, у колхознинг аъзосими ёки аъзоси эмасми, ундан қатъий назар теримда қатнашиши керак. Колхоз территориясида яшаб, меҳнатга қобилиятли бўла туриб теримда қатнашмаган кишиларга келишувчилик қилиш керак эмас. Бундай кишиларга биз «сен қаерда яшаяпсан, теримдан бўйин товлайдиган бўлсанг, нега далада фидокорона меҳнат қилаётган, мўл ҳосил етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшаётган кишилар томонидан яратилаётган бойликлардан фойдаланаяпсан» деб айтамиз.

Биз шундай қилмоқдамиз. Пахтамиз қийғос очилиб кетди. Ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб теримни кучайтирмоқдамиз. 80 гектар еримиздан 50 гектар ердаги ҳосилни машинада теришни мўлжал қилганмиз.

— Ҳозир баъзибир раҳбарларимиз орасида, — деб сўзида давом этди Ғанишер, — сентябрнинг бошларида ўтказилган дефоляция яхши натижа бермайди деган фикр бор. Буларнинг гапига қўшилиб бўлмайди. Тўғри, ҳозирги пайтда ўтказиладиган дефоляция ҳали шаклланиб битмаган баъзи кўсакларга таъсир қилиши, бу кўсаклар кейинчалик ҳосил бермаслиги мумкин, масалан, ярим, бир центнер ҳосил йўқатилади. Бироқ, шуни унутмаслик керакки, ҳозирги ўтказиладиган дефоляциянинг заражидан кўра фойдаси кўп бўлади: биринчидан, бўлиқ кўсакларнинг очилиши тезлашади, иккинчидан, машинанинг ишлаши учун нормал шароит вужудга келади. Оқибатда, ҳисоблаб чиқадиган бўлсак, бояги йўқатадиган ярим, бир центнер пахта ҳисобига 10 центнер атрофида пахта ютамиз.

Шунинг учун ҳам бригадамиз аъзолари, эртадан 5 сентябрдан бошлаб дефоляцияга киришадилар. Гапнинг қисқаси шуки, 30 сентябрда планни, 1 ноябрда мажбуриятни бажариш учун курашамиз.

Бу ерда пахта далаларимизнинг қаҳрамонлари, ишлаб чиқариш бригадирлари ўтирибди. Ҳамма гап уларнинг қўлида қолди энди, улар ишни ташкил қилишни яхши йўлга қўйсалар, теримимиз ҳам яхши ўтади. Сув заранг ерда тўхтайди. Мен демоқчиманки, кимки аъзоларининг чойи, иссиқ овқатидан хабар олиб турса, теримчисининг пешонасини силаса, кам бўлмайди. Далада ишлаётганлар тўғрисида ғамхўрлик қилайлик, ўртоқлар.

Андижонлик пахтакорлар билан мусобақада неча йилдан бери ютқазиб келяпмиз. Ахир, бизда ҳам ор бор, номус бор. Шундай бўлгандан кейин, бу йил астойдил курашайлик.

Бу йил биз ўз мусобақадошларимизга етиб олиб, социалистик мусобақада ғолиб чиқиш учун барча имкониятга эгамиз. Шундай экан, келинглар бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилайлик, андижонликларни қувиб етайлик .Бу, республиканинг марказий области пахтакорларининг шон-шараф иши бўлсин.

Шу билан музокаралар тамом бўлди.

Кенгаш қатнашчилари областнинг барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини йиғим-терим ишларини уюшқоқлик билан ўтказишга, план ва социалистик мажбуриятни муддатидан олдин бажариб, КПСС Марказий Комитети навбатдаги Пленумини янги меҳнат ғалабалари билан кутиб олишга чақириб, мактуб қабул қилдилар.

Суратда: Минбарда Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхознинг бригада бошлиғи ўртоқ Ҳамид Амирхонов кенгаш қатнашчиларига ўз бригадасининг ишлари тўғрисида сўзлаб бермоқда. М. Комлев фотоси.

Пойтахт ўқув юртларида машғулотлар қизғин давом этмоқда. Суратда: Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг биринчи курс студентлари амалий машғулот ўтказмоқдалар. Чап томонда — физика кафедрасининг ўқитувчиси Л. Сейфуллина.

В. Кожевников фотоси. (ЎзТАГ).

Тошкент шаҳар Советининг сессияси

4 сентябрда Тошкент шаҳар Советининг навбатдаги сессияси бўлди. Депутатлар шаҳар ижроия комитети раиси М. Й. Йўлдошевнинг республика пойтахти аҳолисининг соғлиғини сақлаш ишининг аҳволи ва бу ишни янада яхшилаш тўғрисидаги докладини эшитдилар ва муҳокама қилдилар.

Сессияда кейинги йилларда Тошкентда соғлиқни сақлашни яхшилаш, меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш учун кўп ишлар қилинганлиги таъкидлаб ўтилди. Урушдан кейинги даврда соғлиқни сақлаш учун ажратиладиган маблағлар беш баравар кўпайган, шу вақт ичида врачлар сони тўрт баравар, касалхоналардаги ўринлар сони икки баравар кўпайган.

Шу билан бирга музокаралар вақтида шаҳардаги даволаш муассасаларига бир қанча жиддий талаблар қўйилди. Даволаш муассасаларининг ҳаммаси ҳам етарли миқдорда медицина асбоб-жиҳозлари ва дори-дармон билан таъмин этилмаган. Баъзи поликлиникаларда врачларга кириш учун кўп вақт навбат кутиб туришга тўғри келади. Беморларга эътиборсиз қараш фактлари келтирилди.

Шаҳар ободончилиги ишларининг ҳажми кенгайиб кетганлиги тўғрисида гапириб, депутатлар шу нарсани кўрсатиб ўтдиларки, кўпгина кўчалар, майдонлар, ҳовлилар, саноат ва савдо корхоналарининг аҳволи санитария-гигиена талабларига жавоб бермайди.

Қабул қилинган қарорда шаҳар Совети меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш, санитария-гигиена пропагандасини кучайтириш, савдо корхоналарининг, маиший ва коммунал корхоналарнинг ишини яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқди.

Сессия ташкилий масалаларни муҳокама қилди. Х. Р. Мусахонова Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг секретари қилиб сайланиши муносабати билан шаҳар Совети уни шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилди. Шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари қилиб С. А. Раҳматхўжаева сайланди. (ЎзТАГ).

Газета ва журналларга ўз вақтида обуна бўлайлик

1960 йил учун газета ва журналларга обуна қилиш бошланди. Бу йил Тошкент шаҳридаги жуда кўп саноат корхоналари, олий ўқув юртлари ҳамда мактабларнинг маъмуриятлари обуна қилиш ишига анча барвақт киришдилар. Ҳозир 50 дан ортиқ идора келгуси йилга газета-журналларга ёзилиб бўлди.

1-сентябрдан бошлаб меҳнаткашлар ўртасида ҳам газета ва журналларга ёзилиш оммавий тус олди. Алоқа бўлимлари обуначиларга маданий хизмат кўрсатиш учун барча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Ҳозир Ленин, Куйбишев ва Октябрь районларидаги районлараро алоқа бўлимлари ҳар бир идора ва хонадонларнинг газета ва журналларга ўз вақтида обуна бўлишлари учун омма орасида кенг тушунтириш ишларини олиб бораётирлар.

Шаҳардаги 55 та алоқа бўлимида иш қизғин. Уларнинг ходимлари ҳар куни жуда кўп меҳнаткашни истаган газета ва журналга обуна қилишмоқда. Бош почтамт ходимлари ва почтальонлар ҳам бу муҳим кампанияга жалб этилди.

Яқинда давлат идораларида, фабрика ва заводларда, мактаб ҳамда олий ўқув юртларида 1500 та обуна қабул қиладиган пункт ташкил этилди. Бу пунктларда 5 мингга яқин партия, комсомол активлари ишламоқдалар.

Бизда йилдан-йилга обуначиларнинг сони кўпайиб, маҳаллий нашрларнинг тиражи ортиб бормоқда. Ҳозирги вақтда иттифоқимизнинг газета-журналлар каталогида 1000 дан ортиқ газета ва журналнинг номи бор. Халқ демократияси мамлакатларининг каталогидаги газета ва журналларнинг сони эса 1500 дан ортади.

1960 йилда севимли «Огонёк» журналига қўшимча қилиниб, Бальзакнинг 20 томдан иборат танланган асарлари берилади. «Авиационная техника», «Наука и религия» каби янги журналлар нашр қилинади. Келгуси йилдан бошлаб хиндлар ва японлар «Советская женщина» журналини ўз она тилларида ўқий бошлайдилар.

Республикамизда келгуси йилдан бошлаб нашр қилинадиган «Янги техника», «Механизация хлопководства», «Хлопковая промышленность», «Транспорт и связь» «Тяжелая промышленность Узбекистана», «Легкая промышленность Узбекистана», «Пищевая промышленность Узбекистана», «Строительство и архитектура Узбекистана» деган янги илмий-техника тўпламларига ҳам обуна қабул қилиш уюшқоқлик билан бормоқда.

Пойтахтимиз аҳолиси ўртасида халқ демократик республикаларида чиқаётган «Дружба», «Китай», «Новая Корея», «Польша», «Болгария», «Чехословакия», «Румыния» ва бошқа журналлар кенг тарқалмоқда.

Шаҳарда кейинги 15 кун ичида газета ва журналга бир миллион сўмдан кўпроқ миқдорда обуна пули қабул қилинди. Бир неча юз обуначи «Коммунист», «Партия турмуши», «Агитатор блокноти» журналига ёзилди. Аҳоли ўртасида «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока», «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари кенг тарқалаяпти.

Газета ва журналларга обуна қилишни ўз вақтида ўтказиш катта давлат аҳамиятига эга бўлган ишдир. Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари 1960 йилги обуна кампаниясини ўз вақтида уюшқоқлик билан ўтказишда алоқа бўлимларининг ходимларига яқиндан ёрдам беришлари керак. Ана шундагина ҳар бир хонадоннинг келгуси йил учун газета-журналга тўла обуна бўлишига муваффақ бўламиз.

Бекобод районида

КАТТА ЙЎЛ ТУЗАТИЛДИ

Райондаги Дзержинский номли колхоз правлениеси йўл қурилишига алоҳида эътибор бераётир. Яқинда Ўзбекистон металлургия заводидан колхоз марказига олиб келадиган 12 километрдан ортиқ бўлган катта йўл асфальтланди. Натижада транспорт қатнови ва йўловчиларга анча қулайлик туғилди.

ҚУРИЛИШ БРИГАДАСИ ТАШКИЛ ҚИЛИНДИ

Йириклашган Ленин номли колхоз правлениеси қурилиш ишларига бу йил катта маблағ ажратди. Колхозда махсус қурилиш бригадаси ташкил қилинган. Бригада аъзолари қисқа муддатда қизил чойхона учун бино қуриб бердилар. Колхозчилар тушки дам олиш вақтида ва кечқурунлари бу чойхонада маданий дам олиб, хордиқ чиқарадилар. Бу ерда оммавий-сиёсий ишлар яхши йўлга қўйилган. Бундан ташқари колхозда иккита дон омбори ҳам қурилиб, фойдаланишга топширилди.

КЎЧМА КИНОУСТАНОВКА ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Район маданият бўлимининг кўчма киноустановкаси шу кунларда пахтадан юқори ҳосил олиш учун курашаётган пахтакорларга яхши маданий хизмат кўрсатмоқда. Кўчма киноустановка Ленин номли, Дзержинский номли, «Гулистон» колхозларида бўлиб, қишлоқ аҳолисига «Мафтунингман», «Фарзандлар», «Жаноб 420» (1-2 сериялари) ва бошқа бадиий кинофильмларни кўрсатди. Кўчма киноустановка ҳозир районнинг бошқа колхозларида маданий хизмат кўрсатаётир.

М. АҲМЕДОВ.

Янги мактаб

Янгиер шаҳридаги «Ховос» совхозининг 2- бўлимида янги мактаб биноси қурилиб фойдаланишга топширилди. Янги ўрта мактаб биноси 40 хоналик бўлиб, уларда ўқувчиларнинг назарий билим олишлари ва амалий машғулот ўтказишлари учун ҳамма қулайликлар яратилган.

Совхознинг ишчилар комитети мактабнинг физика ва кимё кабинетларини зарур ўқув қуроллари билан таъминлади.

О. ЁҚУБОВ.

Холпошша Бурхонова Чирчиқдаги электр машинасозлиги заводининг пешқадам монтажчиларидан ҳисобланади. Трансформатор киоскалари узелларини йиғишда ишлаётган Холпошша смена топшириғини 200 процентга етказиб бажараётир. Суратда: Х. Бурхонова иш устида.

В. Сироткин фотоси.

Чет Элларда

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

ПРАГА, 5 сентябрь. (ТАСС). Лаосда жиддий аҳвол рўй берганлиги муносабати билан Жаҳон Тинчлик Кенгашининг секретариати баёнот эълон қилиб, Лаосдаги аҳвол Лаос ҳукуматининг ва Америка Қўшма Штатларининг Женева ва Вьентьян битимларини қўпол суратда бузганликлари натижасида кескинлашганлигини таъкидлади.

Америка ҳукумати, дейилади баёнотда, Лаосга қурол-яроғ, ҳарбий материаллар ва ҳарбий ходимларни юбориб, Лаосни ҳарбий базага айлантирмоқчи ва уни СЕАТО ҳарбий блокига тортмоқчи бўлади. АҚШнинг кўрсатмасига мувофиқ, Сананиконе ҳукумати ватанпарварларни ва тинчлик ишига содиқ бўлган кишиларни таъқиб қилишни кучайтириб юборди ҳамда граждан урушини бошлади.

Сананиконе ҳукумати, дейилади сўнгра баёнотда, Лаосда кузатиш ва контроль қилиш Халқаро комиссиясининг ўз фаолиятини давом эттиришига тўсқинлик қилмоқда. Жаҳон Тинчлик Кенгаши кузатиш ва контроль қилиш Халқаро комиссиясининг ўз фаолиятини янгидан бошлаб юборишини талаб қилади ҳамда БМТ ниқоби остида Лаосда интервенция қилиш йўлидаги уринишлар вужудга келган аҳволни ёмонлаштириши мумкин, холос, деб таъкидлайди. Женева ва Вьентьян битимларига риоя қилиш, дейилади баёнотда, бу масалани ҳал этишнинг бирдан-бир тўғри йўлидир. Америка Қўшма Штатлари ўз базаларини тугатмасдан туриб, ўз қурол-яроғларини ва ҳарбий материалларини Лаосдан олиб кетмай туриб ва Женева битимини бузадиган ҳар қандай тадбирлар тўхтатилмасдан туриб, Лаосдаги ва Шарқи-Жанубий Осиё районидаги кескинликни юмшатиб бўлмайди.

ЦЕЙЛОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

КОЛОМБО, 4 сентябрь. (ТАСС). Цейлон тинчлик кенгаши эълон қилган баёнотда СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ва АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрнинг яқинда бўладиган учрашувини табриклайди ҳамда бу учрашув халқаро кескинликни юмшатишга олиб келади, деб умид билдиради.

Тинчлик кенгаши яна, икки буюк давлат бошлиқларининг музокаралари халқаро тинчликка эришиш учун ёрдам беради, бу эса бутун ер шаридаги халқларнинг орзу қилган мақсадидир, деб ҳисоблайди.

Цейлон тинчлик кенгаши ўзининг баёнотида Франция ҳукуматининг Саҳройи Кабирда ядро бомбаси синовларини ўтказиш ниятига қарши норозилик билдиради. «Бу ҳолдан,— дейилади баёнотда,—айниқса афсусланиш керак, чунки ҳозир ядро қуролига эга бўлган давлатлар бундай синов ўтказишдан тўхтаб турмоқдалар, халқаро ҳаракат эса, бундай синовларнинг бутунлай тўхтатилишини талаб қилмоқда».

ПАРЛАМЕНТЛАРАРО ИТТИФОҚНИНГ 48-КОНФЕРЕНЦИЯСИДА

ВАРШАВА, 4 сентябрь. (ТАСС). Парламентлараро иттифоқнинг 48-конференцияси бугун ўз ишини тамомлади.

Польша матбуот агентлигининг хабар беришича, конференцияда хавфсизлик ва қуролсизланиш масаласи юзасидан тўрт резолюция қабул қилинган. Буларнинг биринчиси бетарафлик проблемасига бағишланган, иккинчиси қуролсизланиш проблемасига ёрдам бера оладиган умумий ва регионал чораларга, учинчиси уруш пропагандасининг олдини олиш чораларига бағишланган ҳамда охиргиси мустамлакачиликни тугатиш масаласи юзасидан конференция ўтказишга доирдир.

Шунингдек конференция халқаро савдодаги ғовларни бартараф қилиш тўғрисида, тинчлик ва халқаро ҳамжиҳатлик руҳида тарбиялаш ва таълим бериш масалалари тўғрисида, ўз-ўзини бошқармаётган территорияларда маориф масалалари тўғрисида, халқаро туризмни ривожлантириш воситалари ҳақида, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишда парламентнинг роли ҳақида ҳам резолюциялар қабул қилинган.

Беш давлат — АҚШ, СССР, Буюк Британия, Франция ва Польша тақдим этган ва конференция томонидан маъқулланган резолюцияда АҚШ президенти Д. Эйзенхауэр билан СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг бир-бирларига расмий визит билан боришлари табрикланади. Бу визитлар, деб таъкидланади резолюцияда, СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларнинг яхшиланишига ёрдам берибгина қолмай, шу билан бирга халқаро кескинликни юмшатишга катта таъсир кўрсатади, совуқ урушни тугатишга, самарали қуролсизланиш тўғрисида битим тузилишига ва бутун дунёда мустаҳкам тинчликнинг сақланишига катта таъсир ҳам кўрсатади. Резолюция бу учрашувларни юксак доирада ўтказиладиган учрашувга тайёргарлик кўриш йўлида қўйилган қадам бўлади, деб ҳисоблайди.

СЕЛВИН ЛЛОЙДНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 4 сентябрь. (ТАСС). Англия ташқи ишлар министри Селвин Ллойд консерватив партия марказий кенгашининг саволига жавоб қайтариб, ҳукуматлар бошлиқларининг «кенгашлари вақти-вақти билан ўтказилиб туриши»ни ҳамда уларда «умумий тинчликка тааллуқли муҳим проблемалар» қараб чиқилишини ёқлаб гапирди.

Ллойднинг фикрича, бундай «кенгашлар муваффақиятли бўлиши ва конкрет проблемалар юзасидан битимга олиб келиши учун, агар бу кенгашлар ҳамиша кенгаш ва музокаралар ўтказишни давом эттириш керак деган қарорга олиб келадиган бўлса, у ҳолда биз халқаро ишларни юргизиш системасини ишлаб чиқамиз. Доимий кризис вазиятига йўл қўймаслик учун бундай система мутлақо зарурдир».

СОВЕТ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ПРАГАГА КЕЛДИ

ПРАГА, 4 сентябрь. (ТАСС). Брно шаҳрида очиладиган биринчи халқаро ярмаркада қатнашмоқ учун Совет ҳукумат делегацияси бугун Прагага келди. СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Д. Ф. Устинов делегацияга бошчилик қилмоқда.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БИЛАН ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДАГИ САВДО МУНОСАБАТЛАРИГА ДОИР

БЕРЛИН, 4 сентябрь (ТАСС). Бугун Лейпцигдаги кузги ярмаркада 1959 йилда товарлар етказиб бериш тўғрисида Германия Демократик Республикаси билан СССР ўртасидаги мавжуд савдо битимига қўшимча протокол имзоланди. Протоколга мувофиқ, Германия Демократик Республикаси СССРга енгил саноат буюмлари, шу жумладан тайёр кийим-кечаклар, сунъий толадан ишланган газламалар, спорт товарлари, фармацевтика товарлари ва бошқа товарларни жами 75 миллион сўмлик етказиб беради.

УМУМХАЛҚ БАЙРАМИ ОЛДИДАН

СОФИЯ, 4 сентябрь. (ТАСС). Болгария меҳнаткашлари ўзларининг байрамини—халқ ҳокимиятининг 15 йиллигини меҳнат соҳасида янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар.

Димитровград шаҳридаги «Вулкан» цемент комбинатининг коллективи маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан беш йиллик топшириқни бажариб, пландан ташқари юз минг метр асбесто-цемент трубалар тайёрлаб берди.

Болгария бинокорлари бир қанча янги объектларни ишга тушириш учун уларни жадал суръатлар билан тайёрламоқдалар. Ана шу объектларнинг энг каттаси Батак гидрокаскадидир.

Умумхалқ байрами шарафига бошланган социалистик мусобақада мамлакатда энг йирик кўмир корхонаси ва энг йирик гидроэлектроцентрал қурилишини ўз ичига олган «Марица—Восток» комплекси бинокорлари, шунингдек Бургас шаҳридаги «Спартак» заводининг машинасозлари, Варна денгиз порти коллективи ва мамлакатнинг кўпгина бошқа корхоналари юксак натижаларга эришдилар.

ПРЕЗИДЕНТ ЭЙЗЕНХАУЭР ШОТЛАНДИЯГА КЕЛДИ

ЛОНДОН, 4 сентябрь. (ТАСС). АҚШ президенти Эйзенхауэр бугун Шотландияга келди. Бу ерда у Бэлйин қасрида бир неча кун дам олади.

КИПРДА ТИНЧЛИК ВА ҚУРОЛСИЗЛАНИШ ЙЎЛИДАГИ ҲАРАКАТ

ЛОНДОН, 4 сентябрь. (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбирининг Никозиядан (Кипр) билдиришига қараганда, тинчликни ҳимоя қилиш Умум Кипр комитети иккинчи жаҳон уруши бошланганлигига йигирма йил тўлиши муносабати билан тинчлик ва қуролсизланиш йўлида кампания ўтказа бошлаган.

Умум Кипр меҳнат федерацияси ўз аъзоларига мурожаат қилиб, 4 ва 6 сентябрда оролнинг асосий шаҳарларида ўтказиладиган оммавий митингларда қатнашишга чақирди. Бу митинглар Англиянинг оролда ҳарбий базалар вужудга келтириш планларига қарши норозилик билдириш шиори остида ўтади.

Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари республика ташкил қилинган куннинг 10 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олмоқдалар. Суратда: Лауххаммер шаҳаридаги машинасозлик заводининг ишчиси Г. Грезер экскаватор учун деталлар тайёрламоқда.

Крюгер фотоси. Центральбильд.

Район маданият университети ёрдамга муҳтож

Шу йилнинг февраль ойи эди. Ана ўшанда маданият университети очилармиш деган хушхабар бутун районга тарқалди. Маданият университетига кириб ўқиш истагини билдирувчилар сони ҳам кўпаяборди.

Ҳа демай райондаги 1-тикувчилик заводи йигит-қизлари, «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг ёш ишчилари, ўрта мактабларнинг юқори синф ўқувчилари актив тингловчилар бўлиб қолишди. Энди 50—60 киши эмас, балки 100 дан ортиқ киши машғулотларнинг доимий қатнашчиси бўлиб қолди.

Ўша кезларда тингловчилардан «сизларни қайси машғулотлар кўпроқ қизиқтиради?» деб сўрашганда улар «ҳаммаси ҳам бизга ёқади, жуда кўнгилли ўтаяпти» деб мамнун жавоб қайтаришарди.

Чиндан ҳам Киров районининг етти йилликдаги истиқболи, келгусидаги порлоқ қиёфаси ҳақидаги мароқли суҳбатлар, совет ва чет эл музика маданиятига, классик композиторларнинг ҳаёти ва ижодий фаолиятига бағишланган цикллар, тасвирий санъат ва унинг жанрлари, фан ва техника янгиликлари тўғрисидаги лекциялар ўз мазмуни, фактларга бойлиги, жонли ўтказилаётганлиги билан кўпчиликнинг эътиборини ўзига жалб қилган эди.

Театр санъатига бағишлаб уюштирилган лекция ва учрашувлар айниқса тингловчиларда катта қизиқиш уйғотди. «М. Горький номидаги давлат рус драма театри актёрлари ҳузурида» деган тема юзасидан бўлиб ўтган машғулотга кўп киши қатнашди. Мазкур машғулот театр биносида ўтказилди.

Тингловчилар аввал театр коллективининг янги саҳналаштирган «Олтин бузоқ» спектаклини тамоша қилишди, танаффус вақтларида эса Ўзбекистон ССР халқ артисти, театрнинг бош режиссёри А. О. Гинзбург уларга мазкур спектаклнинг тайёрланиш процесси, ижодий коллективнинг келгуси режалари, театрнинг янги мавсум репертуар планлари ҳақида гапириб берди.

Навбатдаги машғулот ана шу спектакль муҳокамасига бағишланди...

Ана шундай самимий учрашувлар, қизғин мунозара ва турли тематик кечаларнинг мунтазам ўтказиб туриш учун маданият университетининг совети, турли ижодий ташкилотлар катта ёрдам кўрсатди. Район комсомол комитети ходимлари, 1-тикувчилик заводи коллективи ҳам бу ишларга фаол иштирок этди.

Университетнинг бу намунали иши бутун шаҳарга ёйилди.

...Маданият университетининг иш бошлаганига мана 6 ой ҳам бўлди. Бу давр ичида университет ўз ишини пухта изга солиб олган бўлса керак? — деб сўрашингиз мумкин.

Асло ундай эмас. Аксинча, унинг фаолияти, кейинги вақтларда жуда бўшашиб кетди. Муваффақиятли бошланган иш мунтазам давом эттирилмай, ўз ҳолига ташлаб қўйилди. Натижада машғулотлар ондасонда, кечикиб ўтказиладиган бўлиб қолди. Тингловчилар сони ҳам камайиб кетди. Эндиликда 15—20 киши қатнашмоқда, холос.

Буни университет совети аъзолари ҳам эътироф қилмоқдалар.

Университет фаолиятининг бундай ачинарли ҳолга тушиб қолишига асосий сабаб нима?

Бунинг муҳим сабабларидан бири университетнинг жамоатчилик эътиборидан четда қолиб келаётганлигидадир.

Маданият университетининг чинакам маданият ўчоғига айланишини жамоатчилик ва ижодий ташкилотларнинг бевосита ёрдамисиз тасаввур қилиш қийин. Чунки, халқ театрлари каби жамоатчиликнинг ташаббуси билан барпо бўлаётган маданият университетлари олдига кишиларни коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялашдек шарафли вазифалар қўйилган. Бинобарин, уларга бўлган талаб бошқа ижодий коллективларга бўлган талабдек масъулиятли ва мураккабдир.

Республикамизнинг бир группа санъат усталарининг Ўзбекистон ССРдаги барча санъат ходимларига қилган Мурожаатида ҳам жамоатчиликнинг ёрдамисиз, профессионал театр коллективлари ва атоқли санъат усталарининг ёрдамисиз эндигина куртак ёзаётган коллективлар ишларини юқори поғонага кўтариб бўлмайди, деб алоҳида эслатиб ўтилган. Шунингдек, университет партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотлари, маданият уйлари, саноат корхоналари ва бошқа турли ташкилотларнинг ёрдамига муҳтождир.

Районда университет ташкил этилаётган вақтда турли ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарлари унга бевосита ёрдам берамиз, дейишган эди.

Бироқ, кейинчалик айрим ташкилотларнинг ваъдалари ваъдалигича қолиб кетди.

Чунончи, район ижроия комитети маданият бўлими университет иши билан шуғулланмай қўйди. Бўлим мудири ўртоқ А. Мамедов машғулотларнинг қандай бораётганлиги билан сира қизиқмайди. Университет иш плани билан ҳам ҳозиргача таниш эмас.

... Университетнинг ёзги машғулотлари райондаги «Победа» маданият ва истироҳат паркида ўтказилмоқда. Бироқ парк маъмурияти (директори ўртоқ В. Абдуллаев) ёш коллективга дурустгина ёрдам кўрсатаётгани йўқ.

Бу ерда тўла шароит яратилган эмас. Паркнинг ёзги ўқув зали машғулот ўтказиш учун торлик қилмоқда. Радиоузель университет советига фойдаланишга бериб турилмаётганлиги туфайли дам олувчиларни залга йиғиш қийин бўляпти.

Шу вақтга қадар ёш коллектив ўзининг доимий машғулотлар ўтказиладиган биносига эга эмас.

Университет совети яқинда квартал иш планини тузиб чиқди. Янги планда бадиий ва ҳужжатли фильмлар кўрсатиш, ижодий ташкилотлар билан учрашувлар ўтказиб туриш каби тадбирларга деярлик ўрин берилмаган.

Бунинг сабабини сўраганимизда университет советининг аъзоси ўртоқ Л. А. Разумова қуйидагича жавоб берди:

— Бизнинг режаларимиз катта. Ҳар бир машғулотни аввалгидек ранг-баранг ва қизиқарли ўтказиш мақсадимиз бор. Бироқ, бизга кўп нарса етишмайди. Кинопрокатдан фильмларни ўз вақтида ололмаймиз. Кўпинча беришмайди ҳам. Концерт ташкилотлари билан бир мақсадга келишиш қийин. Лекторлар масаласи ҳам шундай.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ҳузурида санъат усталари ва композиторлар, драматурглар, ижодий союзлар ходимлари, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг раҳбарлари, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг вакилларидан иборат бадиий совет ташкил қилинган деб эшитган эдик. Бу совет маданият университетларига ишни яхши йўлга қўйиш, фойдали маслаҳат ва амалий ёрдам бериш учун тузилган бўлса ҳам, биз ундан фойда кўрганимиз йўқ. Ижодий ходимлар ва турли ташкилотлар билан мустаҳкам алоқа ўрнатилсагина иш юришиб кетади... Университетимиз жамоатчилик ёрдамига муҳтож.

Ҳа, Киров район маданият университети ўзининг олдинги шуҳратини қайта тиклаши мумкин. Бунинг учун турли ташкилот ва коллективларнинг оталик ёрдамини тинмай кучайтириш керак.

Анбар АЛИЕВ.

„ОСМОН ЙЎЛИ“

Ҳайдаржон Муҳаммадалиев ўзига берилган участкани 1953 йилдаёқ чала-ярим битказиб, ҳали сувоғи ҳам қуримаган янги хоналарга кўчиб кириб олди. Иморатни бир амаллаб тикладию, лекин кўча масаласида роса қийналди. Чунки қурилиш материалларини ҳам деворма-девор, томма-том тўғрироғи «ҳаво йўли» орқали ташишга мажбур бўлган эди. Кейинчалик кўча очилса ҳамма қийналганларим эсимдан чиқиб кетар дея ўзига таскин бериб юрди.

Улар яшайдиган кўчага 30 хонадон янги участка солди, кўчага Алмазная деб ном берилганига ҳам беш йилча бўлиб қолди. Кўча ўрнида илгари 18 оиланинг эски уйлари бор эди. Булардан 17 таси ҳукуматдан пул олиб, уйларини бузди. Ўзларига янги ажратилган участкаларга кўчиб кетишди.

— Бугун-эрта кўча очилади,— дея ўйлади Ҳайдаржон севиниб. Бир ярим йил ўтди. Лекин кўча ҳамон очилмади. Томма-том, деворма-девор ошабериб Ҳайдаржонда тоқат қолмади. Ўтин, сув, хуллас рўзғорга нимаики зарур бўлса ҳаммаси яна ўша «осмон йўли» орқали ташилади. Ҳайдаржоннинг 4 фарзанди бор. Каттаси 8, энг кичиги 1 ёшда. Катталари «Осмон йўли» билан юришади. Лекин энди қўшнилар:

— Бас, уч йил йўл бердик, етар энди! — дея жеркиб беришади.

Бир кун эрталаб Ҳайдаржон бундай қараса хотини юм-юм йиғлаб кўз ёши тўкмоқда. Ўғил-қизлари ҳам унинг атрофида парвона. Ҳайдаржоннинг кўнгли алланечук бўлиб кетди ва яхши орзулар билан Октябрь район ижроия комитетининг раиси Мирхўжаевнинг ҳузурига отланди.

— Жонга тегдингиз йигит! — деди раис бошини ҳам кўтармай,— сиздан бошқа ташвишимиз йўқми, бизнинг?

Қизлар — «Осмон йўли»дан қатнайбериб, нарвондан қўл ушламай чиқадиган бўлиб қолдик.

Бу муомаладан капалаги учган Ҳайдаржон райкомхоз мудири Файзиев ҳузурига кирди. Лекин Файзиев саломга алик ҳам олмади. Хат ёзиб ўтирган экан, бошини кўтармай, уни давом эттираберди. Йигит ўз саломини яна такрорлагач, ниҳоят Файзиев бошини хиёл кўтариб разм солгач,

— Хизмат? — дея сўради.

Йигит ўз мақсадини батафсил тушунтирди.

— Сиз айтган кўча аллақачон очилган-ку!— деди Файзиев ғаши келиб.

Ҳайдаржоннинг кўча эшиги очилиши керак бўлган жойда, кўчанинг қоқ ўртасида Кличенко деган қайсар ва инсофсиз бир одамнинг хонадони жойлашган. Ана шу урушқоқ одам туфайли олти йилдан буён кўчани очиш мумкин бўлмай келади. Ўжар Кличенкога гап тушунтириб бўлмайди.

— Сенга участкага жойни ҳукумат берган, кўчага чиқадиган йўлакни ҳам ҳукумат топиб берсин, менинг бировдан қарзим йўқ, вассалом, — дейди Кличенко.

Биргина Ҳайдаржон эмас Ғафуров, Сидиқов, Кошутова, Иброҳимов, Муҳамедовлар оиласи ҳам ана шу Кличенконинг қайсарлиги туфайли томма-том қатнашга мажбур бўлаётирлар.

— Бориб менинг номимдан айтинг, Кличенко кўчиб кетсин, унга участка берганмиз, — буйруқ берди Файзиев.

Шу билан арзга келувчининг шикоятини тинглаш ҳам тамом бўлди. Шундан сўнг Ҳайдаржон зорланиб келишини, Файзиев бўлса ваъдалар беришини қўймади. Орадан яна бир ярим йилча вақт ўтиб кетди. Ҳайдаржон охирги марта Файзиевнинг олдига йўл олди.

— Хўш? — деди Файзиев ҳар галгидек қовоғини солиб.

— Ўша масалада..:

— Бироз сабр қилиб туринг.

... Ҳаммаси бўлиб бир-икки кунда битадиган иш эди. Аммо 30 хонадон Кличенконинг қайсарлиги, райижрокомдаги ўртоқларнинг камҳафсалалиги туфайли олти йилдан буён «осмон йўли»дан қатнаб азоб чекмоқда

Бу тартибсизликларга чек қўйиладиган кун келармикан? Октябрь район ижроия комитетида ўтирган раҳбар ўртоқлар наҳотки бу ҳақда ўйлаб кўрмасалар?!

Х. ТЎХТАБОЕВ.

Бизга ёзадилар

ЯНГИ МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ МУАССАСАЛАРИ

Янгиер шаҳрида маданий-оқартув муассасалари сони борган сари кўпаймоқда. Яқинда бу ерда «Дружба» деб аталган янги кинотеатр биноси қуриб битказилди. Шаҳарда темирйўлчилар маданият саройи ҳам қурилмоқда. Бинокорлар бу катта маданият ўчоғини 7 ноябргача битказиб фойдаланишга топшириш мажбуриятини олганлар. Бинонинг айрим хоналарида ҳозир пардозлаш ишлари олиб борилмоқда. Маданият саройида кинофильмлар намойиш қилиш, бадиий коллективларнинг чиқишлари учун кенг ва ёруғ зал, турли тўгараклар учун бир неча хона бор.

И. Алимов.

ЙЎЛЛАР ТУЗАТИЛМОҚДА

Сирдарё районидаги колхоз ва совхозларда йўлларни тузатишга жиддий эътибор берилаётир. Қишда лой, ёзда чанг бўлиб транспорт қатновига катта қийинчилик туғдирадиган 40 километрдан ортиқ Обитобон-Гулистон йўлига асфальт ёткизилди. «Гулистон» совхозида ҳам бўлимларга олиб борувчи ички йўллар яхшилаб ремонт қилиниб, асфальтланди. Бундай мисолларни райондаги бошқа колхозлардан ҳам келтириш мумкин.

Х. Хайитов.

Бўстонлиқ районидаги «Оқтош» санаторийси жуда баҳаво ва хушманзара ерга жойлашган. Бу ерга келиб дам олаётганлар ўз саломатликларини мустаҳкамлаш билан бирга, гўзал табиат манзараларини томоша қилиб бир дунё завқ оладилар. Суратда: дам олувчилар табиат ҳуснини томоша қилмоқдалар.

Т. Муродов фотоси.

Буларни мактаб дўстлаштирди.

О. Тўхтахўжаев фотоэтюди.

Ажойиб виставка

Совет кино санъатига 40 йил тўлиши муносабати билан 10-сентябрда Тошкентда кино байрами ўтказилади. Бу кунга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Жумладан, Навоий номидаги халқ кутубхонасида «Совет кино санъати 40 йил ичида» деган темада катта виставка очилди. Виставканинг биринчи бўлими доҳиймиз В. И. Лениннинг «Ҳамма санъатлар орасида биз учун энг муҳими кинодир» деган сўзлари билан бошланади. Бу бўлимга Владимир Ильичнинг «Санъат ва маданият тўғрисида»ги асари, кино ҳақида декрет, Г. Болтянскийнинг «Ленин ва кино», Н. Я. Михайловнинг «Халқнинг севимли санъати» номли асарлари қўйилган.

Иккинчи бўлимда кино санъати атоқли арбобларининг сценарийлари, мақолалари ва катта илмий асарларини кўриш мумкин. «Кино драматург ва актёр», «СССР кино тарихи очерки» ва бошқа асарлар шулар жумласидандир.

Совет кино санъатининг усталарига бағишланган бўлимда Н. Охлопков, Н. Симонов, Н. Крючков, Е. Самойлов, М. Жаров, Н. Вачнадзе, И. Боголюбов ва бошқа машҳур кино актёрларнинг расмлари бор.

Бундан ташқари, алоҳида бўлим энг яхши совет бадиий фильмларидан олинган кадрларга бағишланган. «Александр Невский», «Пётр I», «Октябрь кунларида», «Потёмкин» броненосеци», «Пролог», «Ўлмас гарнизон», «Инсон тақдири», «Ленин йўлланмаси билан», «Фарзандлар» каби фильмларнинг кадрларини акс эттирувчи фотосуратлар эътиборингизни тортиб турибди.

Виставкада халқ демократияси мамлакатлари ва СССР билан яхши маданий ҳамда иқтисодий алоқаларда бўлган мамлакатларнинг кино санъатларига бағишланган материаллар ҳам бор.

Бу ажойиб виставка совет кино санъатининг 40 йил ичида эришган муваффақиятлари тўғрисида кўп маълумотлар беради.

О. САЙДАМИНОВ.

Биласизми?

*** Жониворлар ичида энг совуққа чидамлиси ўрдак ва ғозлардир. Қилинган тажрибалар шуни кўрсатдики, бу паррандалар 110 даражагача совуққа чидайди.**

*** Юрак бир минутда 60—75 марта уради, бир суткада 100 минг марта, бир йилда 40 миллионга яқин, 67 йил ичида эса (СССРда ўртача умр кўриш шунча йил) тахминан 2,5 миллиард марта уради. Бир урганида эса юрак 60 миллилитр, бир минутда—4 литрдан ортиқ, бир суткада — 5-7 тоннага яқин, бир йилда—2000 тоннадан ортиқ ва бир кишининг умри давомида 140 минг тоннадан ортиқ қонни сиқиб ўздан ўтказади. Бу билан 3 мингта темир йўл цистернасини тўлатса бўлади.**

*** Қичитқи ўт капалаги момақалдироқ бўлишини олдиндан билиш хусусиятига эга. Момақалдироқ бўлмасдан бир неча соат илгари, ҳали ҳавода булут кўринмасдан бундай капалак дарахтларнинг шохлари орасига бекиниб кетади, улар фақат момақалдироқ тамом бўлгандан кейингина учиб чиқадилар.**

*** Филолог-олимларнинг ҳисобига қараганда ер юзида яшовчи халқларнинг тили 2.500 дан ошар экан. Бу ҳисобга у ёки бу тилнинг турли диалектлари кирмайди.**

*** Бундан 100 йил муқаддам помидор заҳарли нарса деб ҳисобланган.**

*** Бизгача етиб келган энг қадимги музика асбоби грек арфаси ва флейтадир. Бу асбоблар бундан 5 минг йилча илгари ясалган.**

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИГА САЁҲАТ

Ўзбекистон туристларидан катта бир группаси яқинда Германия Демократик Республикасига саёҳатга жўнаб кетди. Саёҳатчилар орасида «Ташсельмаш» заводининг слесари И. Абдуллаев, Тошкент темирйўл паровоз депосининг ишчиси Л. Саидов, колхоз ва совхоз раҳбарлари тайёрлаш мактабининг студенти О. Қултоев ва Самарқанд, Андижон, Урганч шаҳарларининг вакиллари бор.

ФУТБОЛ

«ПАХТАКОР» УСТУН КЕЛДИ

Кеча «Пахтакор» стадиони трибуналарини 50 мингга яқин футбол ишқибозлари тўлдирдилар. Улар бу ерга СССР Мудофаа министрлиги Марказий спорт клубининг машҳур футбол командаси билан «Пахтакор» командаси ўртасидаги ўртоқлик учрашувини томоша қилгани келган эдилар.

Ўйинни меҳмонлар бошлайди. Аммо «Пахтакор» футболчилари тезда ташаббусни қўлга олиб, меҳмонлар дарвозаси олдида бир неча хавфли вазият туғдирадилар. Ўйиннинг дастлабки 4-минутидаёқ ҳужумчи Г. Красницкий ҳисобни очиш имкониятига эга эди. Лекин меҳмонларнинг дарвозабони А. Гурбич моҳирлик билан тўпни ушлаб қолади. Ўйиннинг 19 минутида Моторин меҳмонларнинг икки ҳимоячисини алдаб ўтади ва тўпни Красницкийга узатади. У узоқдан тўпни қаттиқ тепиб ҳисобни очади. Учрашувнинг 40-минутида меҳмонлар ҳужумчиси Агапов чиройлик комбинация билан ҳисобни бараварлаштиради.

Ўйиннинг иккинчи бўлимида ҳам тошкентликлар маҳорат билан ўйнадилар. 19-минутида марказий ҳужумчи И. Тазетдинов меҳмонлар дарвозасига иккинчи тўпни киритишга муваффақ бўлди. Ўйин тугашига 5 минут вақт қолди. Меҳмонлар қандай бўлмасин мағлубиятдан қутилишга ҳаракат қиладилар ва «Пахтакор» дарвозасини кетма-кет «ўқ»қа тутадилар. Лекин ҳимоячилар ва дарвозабоннинг ҳушёрлиги натижасида улар ҳисобни бараварлаштира олмайдилар.

Бу мароқли ўртоқлик учрашуви 2:1 ҳисоби билан тошкентликлар фойдасига ҳал бўлди.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

Бугун „Ташкентская правда“ газетасида

Газетанинг бугунги сонида қишлоқ хўжалик илғорлари область кенгаши қатнашчиларининг Тошкент областидаги барча колхозчилар, совхоз ишчилари, агрономия ходимлари, барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига қарата чиқарган мактуби босилган. Шунингдек биринчи ва иккинчи бетларда қишлоқ хўжалик илғорларининг область кенгаши ҳақида ҳисобот берилган. Саҳифада Буюк Британия лейбористлар партияси раҳбарларининг Кремлда қабул қилингани. Москвада Польша саноат виставкаси очилгани ҳақидаги материаллар ҳам бор.

Иккинчи бетда Тошкент шаҳар советининг навбатдаги сессияси ҳақида хабар босилган.

Учинчи бетда партия ташкилотлари ва саноат корхоналаридан олинган хабарлар ҳамда чет эл телеграммалари босилган.

Тўртинчи бет областнинг ва республикамиз пойтахти районларидан олинган рангба-ранг хабарлар билан тўлиб чиққан.

ОБ—ҲАВО МАЪЛУМОТИ

Бугун Тошкент шаҳри ва областида ҳаво бироз булутланиб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Тошкентда 33—35 даража, областда 31—36 даража иссиқ бўлади.

Редактор ўринбосари: М. ҚОРИЕВ.

Тушакўрманг

(ЕХ-46-60 номерли такси шофери Дадажонов ҳақида)

Ҳай-ҳай кеча шу таксига тушиб,
Кўргилик-да, — дедим пайқаб сирини.
Ичи кир, қотирма, қопқора мойдир,
Ювилса ҳам кетмас юққан кирини.
Шалоғи чиқибди урилавериб,
Топиб бўлмас машина соғ ерини.
Сири учган сиртин кўриб эслайсиз,
Чиллада туллаган товуқ турини.
Шоферничи, афти-боши кўп ифлос,
Тозалабди дейсиз шўрлик мўрини,
Гап уқсангиз чармдан қаттиқ бети бор,
Баланд келар тағин бермас тилини,
Соқол ўсиб пўстак бўлиб кетибди,
На қиларкин ювиб юрса қўлини.
Ҳамма тартибсизлик қинғир юришда,
Кўрсатиб қўйилмас тўғри йўлини.
Бу машина давлат мулки, халқ мулки,
Билиб боссин йўлнинг ўнги-сўлини.
Бир эмас шаҳарда бу турдагилар,
Биз олдик қаламга юздан бирини.

Ж. АСОМИДДИНОВ.

„Хўп, хўп“дан бошқа гап йўқ

Тошкентдаги 49-алоқа бўлими фақат «Илғор» маҳалласигагина эмас, балки Виставка ва Чиғатой кўчалари ҳамда Жарариқ мавзуидаги бир қанча маҳаллалар аҳолисига хизмат қилади. 5-болалар санаторийси, ўқитувчилар дам олиш уйи, 132-мактаб ва бошқа муассасалар ҳам бу алоқа бўлимининг хизматидан мамнунлар. Аммо алоқа бўлими мудири ўртоқ Жўра Хошимов бу ерда ишнинг яхши ташкил этилганига қарамай, бир нарсадан кўнгли тўлмай юрибди.

Кунларнинг бирида ўртоқ Хошимов терлаб-пишиб алоқа бўлимига кириб келди.

— Ҳа, Жўра ака, нима дейишди? — Сўради почтальонлардан бири.

— Нима дейишарди, «хўп, хўп»да.

Ҳурматли газетхон, ўзи нима гап дерсиз?

Алоқа бўлимининг мудири бу ерга телефон ўрнатиш иши билан 1956 йилдан бери овора. Ҳали у идорага югуради, ҳали бунисига. Аммо «хўп, хўп»дан бошқа гап йўқ.

Тошкент «Главпочтамт» бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Алексеевга, хўжалик ишлари бўйича ўринбосари Филяевичга бир неча бор мурожаат қилинди. Улардан садо чиқмади. Шунда ҳам Хошимов халқ талабини бажо келтириш — телефон ўрнатиш ниятидан қайтмади.

1959 йилдан бошлаб алоқа бўлими Октябрь-Киров районлараро алоқа конторали ихтиёрига ўтди. Қайта-қайта мурожаат ва талаблардан сўнг шу йил июнь ойида Марказий Телеграфнинг телеграф-телефон бўлими бошлиғи ўртоқ Лисовская алоқа бўлимига келди. У Хошимов билан бирга телефон ўрнатиладиган жойни, симлар тортиладиган кўчаларни кўздан кечирди.

— Биласизми ўртоқ Жўра Хошимович, — деди Лисовская жиддий бир тусда,— бу ерга телефон келтириш учун 6 минг сўм харжлаш керак.

— Хайрият унча кўп пул кетмас экан,— деди мудир хурсанд бўлиб.

Аммо Марказий Телеграф ходими «Бизда ҳозир пул йўқ» деб мудирнинг хафсаласини пир қилди.

Шуниси ажабланарлики, ҳар кварталда келиб турадиган тафтишчилар алоқа бўлимида телефон йўқлигини таъкидлайдилар, бу ҳақда юқори идораларга ёзадилар-у, аммо 49-алоқа бўлимининг пешонасига телефон битмай ётибди.

Бунга Октябрь-Киров районлараро алоқа конторасининг бошлиғи ўртоқ Боқижон Орипов нима деркин?

Маҳалла меҳнаткашлари номидан:

Б. АБДУЛЛАЕВ.

МУХБИРИМИЗ БИЛАН СУҲБАТДА

Халқаро конгрессга совға

Келгуси йилнинг август ойида Ленинградда шарқшуносларнинг XXV халқаро конгресси бўлади. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институти илмий ходимлари ориенталистларнинг ана шу бўлажак конгрессини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар.

Институтнинг илмий секретари, тарих фанлари кандидати ўртоқ Б. Абдураззоқов бу ҳақда мухбиримизга қуйидагиларни айтди:

— Институтимизда ҳозирги вақтда Шарқдаги фаннинг турли соҳаларига оид бир қатор тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Институт нашриёти томонидан Ибн Синонинг «Тиббий фанлар қонуни» III китобининг биринчи ярим томи рус ва ўзбек тилларида босмадан чиқарилди. Бу китоб ўзининг ҳажми, таржимасининг равонлиги билан ажралиб туради. III китобнинг иккинчи ярим томи ҳам босмадан чиқиш арафасида. Бу ажойиб ёдгорликнинг қолган икки томини таржима қилиш ва шарҳлаб бериш ишлари тезлаштирилди.

Ўрта Осиёнинг машҳур олими Абу Райҳон Берунийнинг «Ҳиндистон тарихи» китоби ҳам рус ва ўзбек тилларига таржима қилиниб, шарқшуносларнинг бўлажак конгрессига тайёрланади. Бу китоб ўрта асрлар Шарқи фанининг ягона ёдгорлиги ҳисобланади. «Ҳиндистон тарихи» китоби Ҳиндистон халқлари, уларнинг урф-одатлари, дини ва фалсафий системалари ҳақида муҳим маълумотлар беради. Китоб узоқ йиллик кузатишлар асосида ёзилган. Китоб автори тўплаган маълумотлар ҳозирги вақтда ҳам катта аҳамиятга эга. Ундаги тарихий, этнографик ва географик факт ва маълумотлар ҳар томонлама ишонарли ва ноёб материаллар ҳисобланади. «Ҳиндистон тарихи» шу билан бир вақтда Хоразмда ҳам X-XI асрларда фаннинг юксак чўққига кўтарилганлигини кўрсатади.

Нашрга тайёрланган «Ҳумойиннома» китоби эса, Ҳиндистондаги Буюк мўғуллар империяси даврида бўлган тарихий воқеаларни характерлаб берувчи нодир манбаълардан бири. Бу асар мемуар характерга эга бўлиб, «Бобирнома» дан сўнг жуда бой тарихий-иқтисодий ва этнографик материалларни ўз ичига олган. Китоб «Бобирнома»да келтирилган фактларни тўлдиради ва шу билан XVI асрдаги феодал муносабатлари масалаларини ҳал қилишда мутахассисларга катта ёрдам беради. Бу китоб Бобирнинг қизи Гулбодом Бегимнинг ўз кўзи билан кўрган воқеаларининг баёни бўлиши билан ҳам қимматлидир.

«Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Шарқ қўлёзмалари тўплами»нинг 5-томи ҳам нашрга тайёрланди. Булар институт коллективининг халқаро конгрессга ҳозирлаётган муносиб совғасидир.

Индонезия жамоат арбобларининг Ўзбекистонда бўлиши

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет Комитетининг таклифига биноан СССРда меҳмон бўлиб турган Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Индонезия Комитети делегацияси 5 сентябрда Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. Делегация составида атоқли жамоат арбоблари, Индонезия парламентининг аъзолари бор.

Меҳмонлар Ўзбекистонда уч кун туриб, республика ҳаёти билан танишдилар. Улар Тошкентдаги бир қанча маданий-оқартув муассасаларида ва ўқув юртларида бўлдилар, Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхозга бориб келдилар. Индонезия жамоат арбоблари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Ж. И. Илҳомова билан суҳбатлашдилар.

Делегация аъзолари Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонларининг Диний бошқармасида ҳам бўлдилар.

Делегация аъзоси, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Индонезия Комитетининг секретари ва Индонезия тинчлик тарафдорлари Комитетининг бош секретари матбуот ва радио учун берган баёнотида ўзбек халқининг самимий меҳмондўстлигини таъкидлади. Суросо жаноблари Ўзбекистоннинг Совет ҳокимияти йилларида маданиятни ва шу жумладан халқ маорифини ривожлантиришда ғоят катта муваффақиятларга эришганлигини уқтириб ўтди.

— Совет Иттифоқидаги барча меҳнаткашлар каби Ўзбекистон аҳолиси ҳам Осиё ва Африка мамлакатлари халқларининг мустамлакачиларга қарши, бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлида озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган курашига тамомила бирдам бўлиб, уни қўллаб-қувватлаётганликларини зўр мамнуният билан яна бир марта таъкидлаймиз,— деди пировардида Суросо жаноблари. (ЎзТАГ).

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ ФАН ВА ТЕХНИКА СОҲАСИДА ЛЕНИН МУКОФОТЛАРИ КОМИТЕТИДА

Фан ва техника соҳасида Ленин мукофотлари комитети 1960 йилги Ленин мукофотлари олиш учун тақдим этиладиган асарларни қабул қилишни давом эттирмоқда. Асарлар 1959 йил 15 ноябргача қабул қилинади.

Ана шу муддатдан кейин тақдим этилган асарларнинг ҳаммаси келгуси сессияда, 1961 йилги Ленин мукофотлари олиш учун тақдим этилган материаллар билан бирга қараб чиқилади.

Ленин мукофоти бериш тўғрисидаги таклифларни, тақдим этилган асарлар ҳақидаги ва уларнинг авторлари тўғрисидаги фикрларни, шунингдек материалларни расмийлаштиришга тааллуқли ҳамма саволларни қуйидаги адресга юбориш керак: Москва шаҳри, И-51, Неглинная кўчаси, уй-29/14, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Фан ва техника соҳасида Ленин мукофотлари комитети.

Дала шийпонларида кўчма кутубхоналар

Эски Тошкент қишлоғидаги Чиноз район кутубхонаси ходимлари пахта йиғим-терими даврида колхозчиларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида дала шийпонлари ҳузурида кўчма кутубхоналар ташкил қилдилар. Кутубхона мудири ўртоқ М. Крипейка Киров номли колхознинг 11, 12, 13, 14, 15-бригадалари дала шийпонларида кўчма кутубхона ташкил қилишда ташаббус кўрсатди. Ҳозир бу кўчма кутубхоналардан колхозчилар хоҳлаган китобларини олиб ўқимоқдалар.

Бундан ташқари М. Крипейка дам олиш вақтларида колхозчиларга газета ва журналларда босилган муҳим материалларни ўқиб беради ҳамда турли темаларда суҳбатлар ўтказади.

Телевизор экранида

6 СЕНТЯБРДА

12.00 Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих музейидан «Экспонатлар олдида» деган эшиттириш олиб кўрсатилади ва «Минорадаги байроқлар» деган бадиий фильм.
19.00. «Совет жангчиси» телевизион журнали.
20.00. Киноочерк.
20.15. Сўнгги ахборот.
20.35. «Трамвай ўғриси» деган кинокомедия.
22.05. Пахта теримининг илғорлари учун концерт.

7 СЕНТЯБРДА

19.30. Мактаб ўқувчилари учун қисқаметражли фильм.
19.55. Осиё ва Африка мамлакатлари кооператив ташкилотлари вакилларининг семинарига бағишланган эшиттириш.
20.05. Киножурнал.
20.15. Сўнгги ахборот.
20.35. «Жон талвасасида» деган киноновелла.
22.15. Осиё ва Африка мамлакатлари халқларининг куйларидан концерт.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 6/IX да кундуз **Севилья сартароши**, кечқурун **Демон**, 8/IX да **Флория Тоска.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА —ёзги бинода: 6 ва 7/IX да янги спектакль **Ошиқ Ғариб.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРНИНГ ЁЗГИ БИНОСИДА — 6, 7/IX кеч соат 9 да **Катта концерт.** Билетлар сотилмоқда.

«РОДИНА» — эрталаб соат 11 ва кундуз 1 да кенг экранли фильм **Партизан учқуни,** кундуз ва кечқурун **Мерос бойлик,** кеч соат 9 да кенг экранли фильм **Сампо.**

»УДАРНИК» — **Мерос бойлик.**

«ОКТЯБРЬ»— **Насриддин Бухорода** (ўзбек тилида).

НАВОИЙ номли (қишки)—кундуз **Азамат,** кечқурун **Узоқ тоғларда.**

«9 МАЙ» — **ЧП (Фавқулодда ҳодиса)** — 1-серия, ўзбек тилида.

«ИСКРА» — кеч соат 8 гача **Шафқатсизлик,** кеч 8-35 минут ва 10-25 минутда **Эҳтирослар кўрфази.**

«ФЕСТИВАЛЬ» — **Шафқатсизлик.**

КАФАНОВ номли — **Юрак хотираси.**

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — кундуз ва кечқурун **Мерос бойлик,** кундуз соат 2. 4 ва кеч 8 да **Эҳтирослар кўрфази.**

«ВАТАН» — кеч соат 8 яримда **Мерос бойлик,** кеч 10-20 минутда **Ўғри ҳакка.**

«УЗГЛАВЗАГОТСКОТ-ОТКОРМ»

гражданлардан

қуйидаги харид пунктларида

ҚОРАМОЛ СОТИБ ОЛАДИ

Калинин районидаги Охунбобоев номли колхозда.

Чўчқачилик совхозида (Луначарский шоссе, Калинин кўчаси, 186-уй).

Қизил тўқимачи станциясидаги Тошкент мол семиртириш пунктида.

Сотилган мол учун давлат харид баҳолари юзасидан ҳақ тўланади.

Лугин кўчаси, 69-уйда турувчи **Очил Жабборовнинг** Яблочная кўча, 12-уйда турувчи Сайёра Обидовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 2-участка халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Октябрь район, Аброр Ҳидоятов номли 14-ўрта мактаб дирекцияси ва педагоглар коллективи мактабнинг илмий мудири ўртоқ Собир Обидовга отаси

Обид ИНОҒОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136, Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040, 50. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 07808. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б- 1873.